

Japonya Hâlâ Silâh Peşinde!

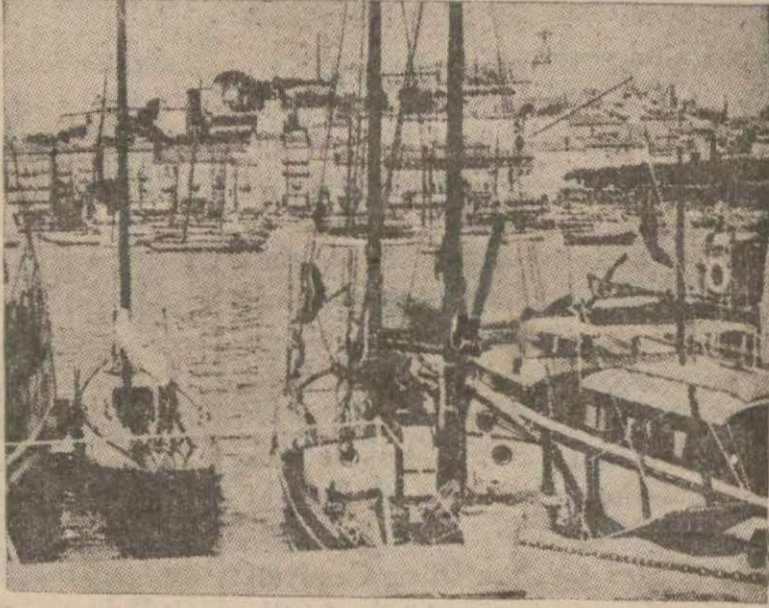
Lehistanın Gdinya Limanından Zehirli Gaz Sevki Esnasında Bir Hâdise Çıktı

Moskova 4 (Hususi)—Lehistanın Dançig yakınındaki Gdinya limanındaki Horjov fabrikası tarafından Japonya hesabına yapılan zehirli gazlar vapura yüklenirken birkaç amele, intişar eden gazlerin tesirile zehirlenmişlerdir.

Bu hâdise, liman işçilerinin grev ve Japonya aleyhinde nümayiş yapmalarını intaç etmiştir. Grevciler, liman idaresi önünde toplanarak nümayiş yapmışlar, bunları dağıtmak için getirilen Karadeniz kuvvetleri kütle üzerine ateş etmekten imtina etmiştir. Liman idaresi, bu defa jandarma kuvvetleriyle yüksek deniz mektebinden birer müfrezce celbetmiş ve grevciler bu suretle dağılmıştır. 12 kişi ölmüş, 30 kişi ağır surette yaralanmıştır. Limanda, muvakketen örfi idare ilân edilmiştir.

İngiltereden Japonyaya

Moskova 4 (Hususi) — Pravda yazıyor: Son bir hafta zarfında, Lon-

Gürültülü hâdiseye sahne olan Gdinya limanına bir bakış

dra, Glaskov, Birkenhed ve diğer limanlardan Japonyaya mütevecihen 22 vapur harp malzemesi sevk edilmiştir.

Umumî Kore Valisi

Tokyo 4 (Hususi) — Kore Japon işgal kuvvetleri komandanı Hayaşinin yerine Ceneral Kavasiya tayin olunmuştur.

Müthiş Bir Facia

Şanghay 4 (A.A.) — İndo-Pasifik ajansının verdiği bir habere göre Kiang-Su eyaletinin şimalinde kâin Peng-Pu'da bir Çin tayyaresinden kazaen düşen bir bomba 22 kişinin ölümüne ve 41 kişinin yaralanmasına sebep olmuştur.

Üç Aylıklar Ve Umumî Maaş

Tediye emri Defterdarlığa tebliğ edildiği için memurların haziran maaşının verilmesine başlanmıştır. Dul, yetim ve müteakillerin üç aylıkları gelecek cumartesi gününden itibaren verilmeye başlanacaktır. Dün tebliğ edilen ziraat, orman ve baytar idareleri kadrolarında bir değişiklik yoktur. Bu daireler memurlarının haziran maaşı geçen seneki kadro üzerinden tediye edilecektir.

Zaro Ağadan Daha Yaşlı

Burada krokisini gördüğümüz Temo Ağa Zarodan daha yaşlı olduğunu, 165 yaşında bulunduğunu iddia ediyor. Tafsilatını 9 uncu sayfamızda okuyunuz.

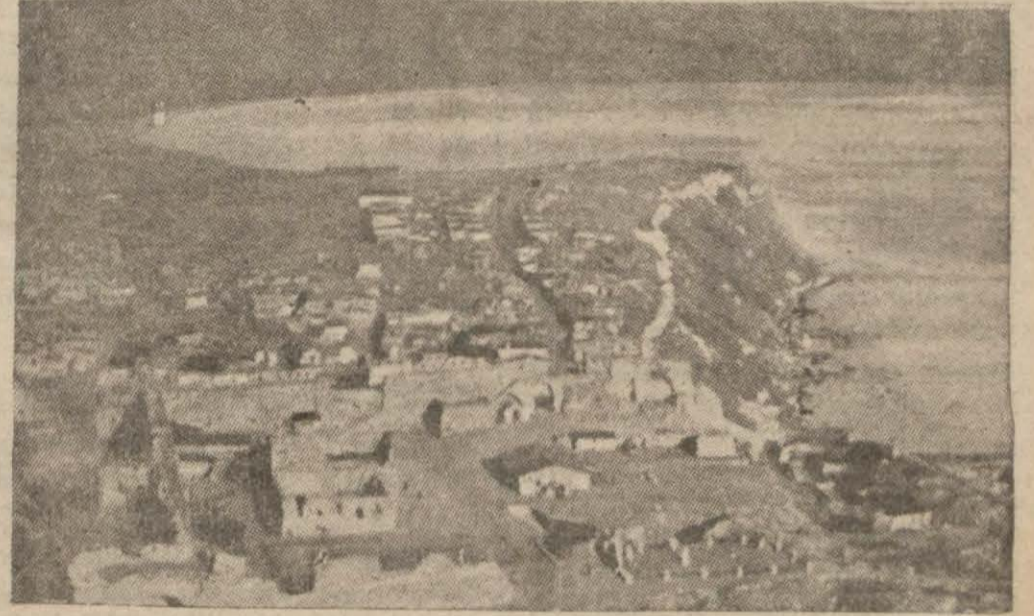
Altı Sene Denizlere Göğüs Geren Kız

Bükreş 3 (Hususi) — Katterblon isminde genç bir İsveçli kız 4 Haziran 1926 da Oslo şehrinde küçük bir motöre binerek denize açılmıştır. Genç kız bir müddet Baltık ve Şimal denizlerinde dolaştıktan sonra kanal ve nehirleri geçerek Tuna nehri tarikile Karadenize geçmiştir.

İsveçli seyyah kız 6 sene yalnız başına Karadenizde dolaştıktan sonra nihayet Köstenceye gelmiştir. Birkaç gün sonra aynı motörle İstanbul'a gidecek ve birkaç gün orada kaldıktan sonra Akdenize geçecektir

ÇANAKKALE

“O Zamanlar Dostça Bir Hareket Türkiyeyi Bitaraf Bırakabilirdi,”

Seddilbahrın uzaktan görünüşü

İngiltere Harbiye Nezareti tarafından neşredilip Gazi Hz. ne takdim olunan mühim eserin neşrine devam ediyoruz:

— 3 —

İşte böylece, 1914 yazı başlarken Türkler bir daha çıkamayacakları bir yola giriyorlardı. Serajova suikasti Avrupada bu fırtınanın başlangıcını haber verdiği zaman, Almanlar İstanbulda Türklerin faal yardımlarını temin ettiklerine emin bulunuyor-

lardı. Baron Wangenheim müfrit vaitlerde bulunuyordu. Rus tehlikesini bertaraf etmek için bir ittifaka ihtiyaç vardı. Bu harpten muvaffakiyetle çıktığı takdirde Almanya, Türkiyeye Kafkasyayı, İranın şimali garbi vilâyetlerini ve Hazer denizi mntakasını vadedyordu. Bu şekilde Hırıstyan devletlerin tazyikından bıkar Hindistan gibi müslüman milletleri ayaklandırılabilirdi. Bu suretle (Devamı 10 uncu sayfada)

Hududumuza Bir Deve Kafilesi Hicret Ediyor

Adana (Hususi) — Suriyede kuraklıktan müteessir olan yüzlerce deve Türk hududuna akın etmektedir. Bu develerden 9 tanesi Halep-Adana treninin altında kalmıştır.

Bundan evvelki mektubumda Halebin garp ve cenuplarındaki kuraklıktan bahsetmiş ve buralarda bir tek yeşil ot bulunmadığını, bir yük samana bir deve verildiğini söylemişim. Kuraklık ve susuzluğun dehşetinden hayvanlar, bilhassa kuşlar ve çekirgeler ölmektedir. Şam ve Berut civarındaki birçok aşiretler Amik ovasına hicret etmektedir. Koca ova tamamen dolmuştur. Bu yüzden aşiretler arasında dehşetli bir gerginlik vardır. 500 ü müteceviz başıboş deve hududumuza doğru gelmektedir.

Darbin esel Medtüllerinden :

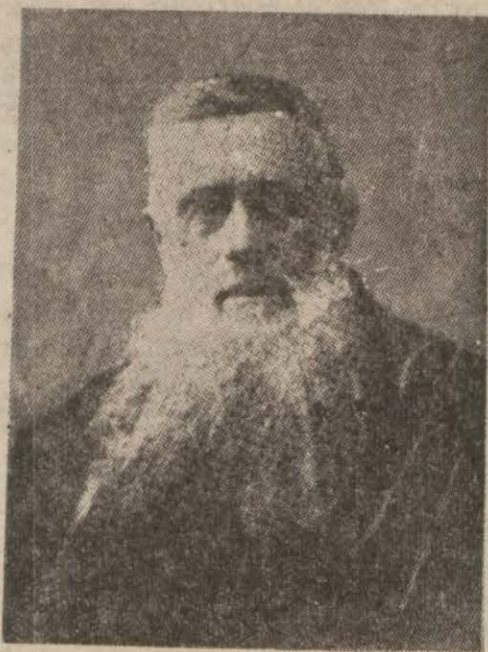

Kel başa şimşir tarak!

Sen Benuva Davasını Hazine Kazandı

Vefat Eden Papaz Löbrinin 180 Parça Emlâkini Hükümet Alıyor

Galatadaki Sen Benuva mektebinin Müdürü ve Sen Lazar tarikatinin Umumi Rerisi olan Rahip Fransuva Löbri, geçen senelerde vefat etmiş, geriye varissiz olarak milyonlar değerinde emlâk bırakmıştı. Bir buçuk milyon gibi yüksek bir kıymet taşıyan bu emlâk, şehrimizin muhtelif semtlerinde olup 180 parçadan ibarettir. Fakat, varissiz olduğu için kanunu medenî mucibince hazineye intikal etmesi lâzım gelen bu emlâke, sonradan meydana çıkan bir talip vaziyet etmek istemiş, ancak Defterdarlık derhal harekete gelerek alâkadar mahkemeye müracaat etmişti. Veraset meselesi alâkadar mahkeme tarafından uzun uzadıya tetkik edilmiş, emlâkin cins ve kıymetleri tespit olunmuş, ayrıca mirasçı olduğu iddiasında bulunan zatın iddiaları da gözden geçirilmiştir. Bu kısımlar nihayete erdikten sonra mesele Üçüncü Hukuk mahkemesinde muhakeme safhasına intikal etmişti.

Papaz Löbri

Haber aldığımız göre Üçüncü Hukuk mahkemesi, Defterdarlık tarafından açılan bu davayı tetkik etmiş ve kararını vermiştir. Avukat Rüstem Kemal Bey tarafından temsil edilen bu dava, Defterdarlığın lehine intaç edilmiş ve mezkûr emlâkin hazineye ait olduğu hükme raptolunmuştur.

DANIŞI HABERLER

Günün Tarihi

Pahalılık Ve Mücadele Meselesi

İstanbulda hayat, civar şehir ve kasabalara nazaran daha pahalıdır. Alâkadarlar buna sebep olarak burada mutavassıtların çok olduğunu ileri sürüyorlar. Halkın bu husustaki mütaleaları da şu şekildedir:

İlmet Bey - Beyoğlu Mis sokak 11 -

— Türkiye'de hayatın çok ucuz olması lâzımdır ve öyledir. Hergün gazetelerde bazı yerlerde yumurta satılmadığını, çileğin denize döküldüğünü, etin inanılmaz kadar ucuzlandığını okuyoruz. Fakat İstanbulda herşey yine ateş pahasına... 6 kuruşluk kalkan balığı altmış, (80) kuruşluk tereyağı (180) kuruşa ve (5) kuruşluk patates, semtine göre, yirmiye kadar satılıyor ve hiç düşmüyor. Anadolumuzun istihsal merkezleri demir ağlarla İstanbul'a yakınlaştırılmıştır. Gıda maddelerinin naklinde eskisi gibi müşkülât yoktur. Fakat ne oluyor da fiatlar bir türlü düşmüyor. Günün en mühim meselesi bunları halletmektir.

Sadık Bey - Sultanahmet Mehmetpaşa mahalesi 23 -

— Uzak yerleri bırakalım. İstanbulun civar kazalarında ve hatta şehrin kulağı dibinde herşey ucuzdur. Fakat ne kerametir bilinmez, şehre girince herşey alabildiğine yükseliyor.

Bunun en bariz sebebi şehrimizde mutavassıtların çok fazla olmasıdır.

Sezal Bey - Beykoz Yalı caddesi 34 -

— Gıda maddeleri toptancılarla perakendeciler elinde kıyas kabul etmeyecek bir fark gösteriyor. Piyasada (50) kuruşa satılan bir madde pazarlardan uzaklaştıkça akıl almıyacak kadar bir zam görüyor.

Öyle ümit ediyorum ki belediye bu işle iktisadi cepheden uğraşmaya başlayınca şehirli büyük bir kazanca mazhar olacaktır.

Ahmet Bey (Sultanahmet Firuzaga M.)

— Et, yağ, peynir, yumurta, fasulye, patates gibi gıda maddeleri istihsal yerlerindeki fiatlere nazaran yüzde yüz elli zam ile satılıyor. Bunlar şimendiferle kolayca ve az bir masrafla İstanbul'a getirilebilir şeylerdir.

Yalnız demiryollarımızda soğuk hava vagonları yokmuş. Eğer iş buna kaldıysa pek basittir. Derhal idare beş on vagon almalıdır. Fakat iş bununla da bitmez. İyi bir teşkilât ve sıkı bir kontrol lâzımdır. Bunu belediyemizden bekleriz.

Burnundan Yaralandı

Taifa Yusuf isminde biri Pangaltıda bir postahane'de tabancasını kurcalarken ateş almış çıkan kurşun postacı Morisin burnuna isabet ederek yaralanmıştır.

TEFTİŞ

Haydarpaşa Gümrüğünde Neler Olmuş?

Haydarpaşa gümrüğünde bazı kontenjan yolsuzlukları olduğu hakkındaki ihbarlar üzerine gümrük müfettişleri, bazı muameleleri teftiş etmeye başlamışlardır.

Öğrendiğimize göre müfettişler bazı nizam harici işlere ait mühim ipuçları elde etmişlerdir. Bu nizamsız işler (8-10) kalem mühim ithalât eşyası üzerinde olmuş ve bu vaziyet mülhakata da sirayet etmiştir.

Birçok alâkadarların ifadelere göre müracaat edilmiştir. Hâdis, muhtelif safhalar ve muhtelif vasıflar arz etmektedir. Meseleye çok ehemmiyet verilmektedir.

Atletizm Müsabakalarında

Robert Kolej atletizm müsabakaları şu şekilde tashih edilmektedir. Üç adımda birinciliği, Kolejden Petkof, ikinciliği Selim kazanmıştır. Sırıka yüksek atlamada Haydar birinciliği Sadri ikinciliği kazanmıştır.

Takas Heyeti

Şimal Memleketlerinde De Mukaveleler Yapacak

İktisat Vekâleti, Avrupada bulunan takas heyetine İsveç ve Norveç de uğramalarını bildirmiştir. Bunun üzerine heyet İsveç ve Norveç geçmiştir.

Bu iki devletle Türkiye arasındaki ticari ve iktisadi münasebetleri arttıracak ve takviye edecek şekilde takas mukaveleleri aktebileceği söylenmektedir.

Merhum Cevat B. Büyük Merasimle Defnedildi

Merhum Varşova Sefiri Cevat Beyin cenazesi dün trenle şehrimize getirilmiştir. Merhumun cenazesi bugün on birde büyük ihtifal ile kaldırılmış, merasimde mülki ve askerî erkân hazır bulunmuştur. Cenaze namazı Beyazıt camii'nde kılınmış ve Edirnekapı'daki şehitliğe defnedilmiştir. Merasimde Hariciye Vekâleti namına Mübadele Başmurahtası Şevki Bey hazır bulunmuştur. İhtifale bütün Galatasaraylılar iştirak etmiştir.

Merhum Cevat Beyin Varşo-

Güreş

Pehlivan Münakaşası Devam Ediyor

Balkan güreş müsabakalarına memleketimizden iştirak edecek güreşçilerin seçilmesi için müsabakalar yapıldığını yazmıştık. Haber aldığımız göre evvelki gün de Bakırköyünde bir müsabaka yapılmış, Çoban Mehmet pehlivan Himmet pehlivanı mağlup etmiştir.

Fakat Himmet pehlivan hakem heyetinin verdiği mağlûbiyet kararını haksız bulduğu için itiraz etmektedir. Bu vaziyet karşısında Çoban Mehmet şunları söylemektedir:

— Ben Himmet pehlivanı birkaç defa mağlup ettim. Esasen hakem heyetinin seçilmesi kendi muvafakatile olduğu için itirazları yersizdir ve verilen karar kabul etmesi lâzımdır.

Fakat Himmet pehlivan itirazında ısrar ettiği için galibiyet ve mağlûbiyet münakaşaları büyüyüp hararetlenmektedir.

Diğer taraftan öğrendiğimize göre son dakikada güreşçilerimizin Balkan güreş müsabakalarına iştirak edemeyecekleri anlaşılmıştır.

Bir Ceset Bulundu

Dün Unkapanı iskelesinde 45 yaşlarında bir kadın cesedi bulunmuştur. Bu kadının bir müddet evvel bir motörün çarpmasıyla devrilen sandaldan denize dökülen yolculardan biri olduğu anlaşılmıştır. Kadının hüviyeti henüz meçhuldür. Bir cinayete kurban gitmediği anlaşılmıştır.

Bakırköy Hilâliahmerinde

Bakırköy Hilâliahmer Şubesi, cuma günü büyük bir faaliyet göstermiştir. Mektepli kızlar Hilâliahmer hemşireleri kıyafetine bürünerek köyün cadde ve sokaklarında tezahürat yapmışlar ve halk tarafından alkışlanmışlardır.

Ayrıca muhtelif heyetler faaliyetine geçerek cemiyet namına mühim miktarda teberruat dercetmişlerdir.

Defterdarlıkta Bir İçtima

Dün öğleden evvel bütün Malmüdürleri Defterdar Mustafa Beyin riyaseti altında bir içtima yapılmıştır. İçtimada zat maasları ve yeni vergilerin tatbik şekilleri hakkında Defterdar Mustafa Bey Malmüdürlere izah vermiştir.

vadan getirilen cenazesinin bulunduğu vagona Köstence civarında hırsızlar dahil olmuş ve ufak bir mücevher kasasile bazı evrak çalmışlardır. Romanya zabıtası haydutları taharri etmektedir.

DİLSİZLER

İstanbulda Bir Mektep İstiyorlar

Dilsiz Cemiyeti tarafından altı ay evvel Maarif Vekâletine müracaat olunarak bir dilsizler mektebi kışadığı için teşebbüste bulunulmuştur.

Fakat bu müracaatten henüz bir netice çıkmamıştır. Cemiyetin Umumi Kâtibi Süleyman B. bu hususta muhtelif makamlara müracaat ederek mektep kışadığı meselesi hakkındaki teşebbüslerini tekrar etmiştir. Haber aldığımız göre, Maarif Vekâleti dilsiz mektebi işile gelecek sene uğraşacağını, mektep binası ve muallimlerin tesbiti işine ehemmiyet verileceğini bildirmiştir.

Diğer taraftan Dilsiz Cemiyeti gece dersleri tertip etmek suretile cemiyet azasının okuma ihtiyacını tatmine çalışmaktadır.

Bu gece derslerine daha ziyade sağır ve dilsiz iş adamları devam etmektedir.

Hırsızlık

Üç Alman Hapis Cezasına Mahkûm Oldu

Galatada Filips Radyo Şirketine 5 bin liralık makine ve saire çalmakla maznun Alman tebaasından Antuvan Hilbil, Kirakor, Suvartın muhakemeleri bitmiştir. Hilbil 2,5, diğerleri beşer sene hapse mahkûm olmuşlardır. Mahkûmiyet kararını duyan Hilbilin zevcesi mahkeme koridorunda bayılmıştır. Hırsızlar mağazanın kepenklerini hususi âletlerle kesmişlerdir.

Ticaret İşlerinde İştirak

İstanbul Ticaret mıntakası Kongresi 11 haziranda toplanacak, Harici Ticaret Odası, Ticaret Müdüriyeti ve Ticaret Odası arasında müşterek mesai esaslarını tetkik edecektir.

Kongreye İstanbul Ticaret Odası namına Basmacı zade İzzet ve Şerafettin Beyler seçilmişlerdir. Diğer odalar da murahhaslarını seçmişlerdir.

Kıskançlık Yüzünden

Galatada oturan Makbule H. isminde bir kadın kıskançlık yüzünden Madam Elizayı sokak ortasında fena halde dövmüştür.

İsmet Paşa Ankara'da Hararetle Karşılandı

Ankara, 4 — Başvekil Paşa ile Hariciye Vekili ve refakatierindeki zevat şehrimize geldiler. Başvekil Paşaya büyük bir istikbal merasimi hazırlanmıştı. Gazi Hz. de istasyonu teşrif buyurmuşlardı. Meclis Reisi, Vekiller, Meb'uslar, mülki ve askerî erkân, sefirler ve sefaretiler erkânı İsmet Paşayı hararetle istikbal etmişlerdir.

Piyade, jandarma ve polis müfrezeleri de selâm resmini ifa etmişler, istasyon civarına gelen binlerce halk heyecanlı tezahürat yapmıştır. Başvekil Paşa evvelâ Gazi Hz. ile müsafahada bulunmuş, sonra istikbal gelenlerle selâmlaşmıştır. Başvekil Paşa istasyondaki Riyaseti Cümhur Kalemi Mahsus Müdürlüğünde Gazi Hz. ne mülâki olmuşlar, mülakat iki saat kadar devam etmiştir.

Samimi Telgraflar

Ankara, 4 — İtalya topraklarını terkederken Başvekil Paşa ile M. Musolini ve Tevfik Rüşdü Beyler M. Grandi arasında dostane telgraflar teati edilmiştir.

Etabillerin Parası

Muhtelif mübadele komisyonları Rum etabillerine ait 150 bin İngiliz lirasını dağıtmaya başlayacaktır. Evvelâ beş liradan otuz liraya kadar olan istihkaklar verilecektir.

Gayrimübadiller

Önümüzdeki Çarşamba yapılacak Gayrimübadiller kongresi için hazırlıklar başlamıştır. İdare heyeti için üç liste hazırlanmıştır. Cemiyet haricinde kalan gayrimübadil cemiyete kaydediliyorlar. Cemiyet azası bin geçmek üzeredir.

Mehmet Beyin Cenaze Merasimi

Şehir Meclisi azasından merhum Topkapılı Mehmet Beyin cenazesi dün büyük merasimle ebedî nefesine defnedilmiştir.

Vapurcular Birleşti

Şehrimizdeki millî vapur kumpanyaları arasında yeni bir birlik vücuda getirilmiştir. Seyrisefain bu yeni birlikten hariçtir. Ayrıca teşebbüslerde bulunmak üzere Ankaraya bir heyet gönderilmiştir.

İnhisarlar Vekili

İnhisar idarelerinin tevhid işi meşgul olmak üzere Vekil Ali Rana Bey yakında şehrimize gelecektir.

Soyguncular Tutuldu

Geçenlerde Balıkesir - Edremlit yolunda iki kamyondaki yolcuları soyan haydutlardan marangoz İsmail yakalanmış, bir kısım eşyalar müsaderede edilmiştir. Diğer haydut Mustafa da yakalanmak üzeredir.

Otobüs Faciası

Eyüp - Keresteciler arasında işliyen şoför Hasanın idaresindeki 3336 numaralı otobüs Eyüpten geçerken 37 inci mektep talebesinden arzuhalci Cemil Efendinin oğlu 13 yaşlarında Kâzıma çarpmış, çocuğu biraz sonra ölmüştür. Şoför yakalanmıştır.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

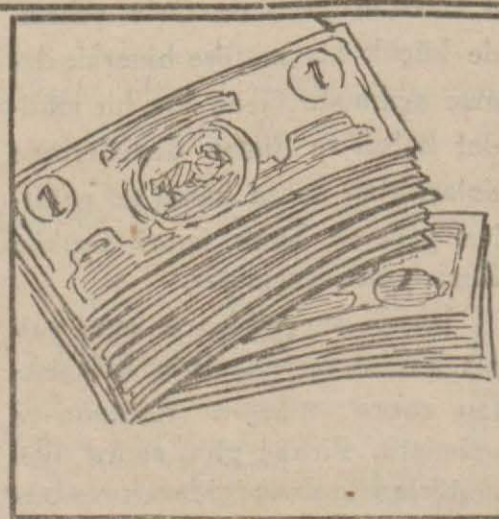
Pazar Ola Hasan Bey Ve Milyonerlik

1: Yolcu — Hasan Bey, akıma tatlı bir fikir geldi.

2 — Hani şöyle ufaklık bir kulübem...

3 — Ayda kırk, elli liralık bir vazifem...

4 — Bir de kullanılmış soyundan bir bisikletim olsaydı...

5: Hasan Bey — A birader sen bu devirde milyonerlikte bahsediyorsun!..

Hergün

Japonyada
Siyasî
Suikastlar

Son birkaç sene zarfında Japonyada siyasî suikastlar çoğalmıya, birbirini takip etmeye başladı. 13 üncü asır sonlarında Avrupada görülen tethiş siyasetini andıran bu suikastların "Kan kardeşliği İttihadı," teşkilâtı tarafından yapıldığı hakkındaki haberler bütün dünyayı hayrette bıraktı. Başvekil M. İnkayî'nin katilleri de bu teşkilâta mensuptu.

Karilerimizi bu hususta tenvir ve "Kankardeşliği," ittihadının hangi emele hizmet ettiğini izah için Japon halkının millî hayatındaki hususî temayülleri tetkik etmek lazımdır :

Japonya, 1866 inkilâbından sonra tamamen garp medeniyetine tevaccüh etmişti. Her sahada garbî yenilikleri tatbik ediliyordu. Kısa bir zaman içinde Japonya, Avrupa ve Amerikayı kıskandıracak şekilde müterakki ve medenî bir devlet oldu. Japon gençliği garp medeniyetini hazmetmiş ve benimsemişti. Dev adımlarile ilerliyor, garp medeniyetine perestiş ediyordu. Fakat kadim bir medeniyete ve eski bir an'neye malik olan Japon milleti eski âdet ve itiyatlarını terketmemişti. Bu suretle garp medeniyetile Japon medeniyeti birbirine muvazi olarak ilerliyordu. Fakat eski an'nenin git-tikçe zâfa düşmesi endişesini duyan münevverler, eski an'nenin bütün teferruatile muhafazası için cemiyetler, kulüpler, firkalar tesis ettiler. Artık imparatora sadakat, ubudiyet ve itaat onların düsturu olmuştu.

Bu irtica hareketinin sebebi, çok garplılaşan Japonyayı eski âdet ve an'nesine avdet ettirecekti. Fakat garp medeniyeti taraftarı olanlar bu harekete mukabele ettiler, sol cenah müfrit teşkilâtını vücuda getirdiler. Harbî Umumî sonlarında Japonya iki hızı vardı. Biri imparator ve orduya istinat eden sağ cenah müfritleri, diğeri de Marksist - sosyalist sol cenah müfritleriydi. Bu vaziyette iki tarafı idare etmek ve icrayı tekâmül pek güçleşmişti. Kendi yasalarını takip etmeyen Başvekil kâh sağ cenah, kâh sol cenah müfritleri tarafından öldürülüyordu. Başvekillerden Hanaguşi ve Yunye sağ cenah müfritleri, maruf sanayicilerden Takuma - Dan da sol cenah müfritleri tarafından öldürülmüştü. Harbî Umumîyi müteakip Vilsonun siyaseti ve Versay ahitnamesile Japonyanın Aksayî Şarttaki bazı menfaatleri çignenmişti.

Amerika Sefiri Lansing ile Japonya Sefiri İshiyinin imzaladıkları "Centilmen Agrimant," muhaceret mukavelenamesini Amerika âyamı feshetmişti. Vaşington konferansı ise, Japon donanmasını, İngiliz ve Amerika donanmasına nazaran dun bir mevki indirmişti.

Bunu üzerine Japonyada millî bir aksülâmel uyandı. Beyaz ırka karşı evvelâ gizli, sonra alenî bir kin peyda oldu. Hergün biraz daha şiddetini artıran bu hiss, Mançuri ve Şanghay harbi çıkınca azamî haddini buldu.

Çok velût bir millet olan Japonya istikbalini temin için Mançuriyi ihhak etmek istiyordu. (Devamı 10 uncu sayfada)

Son Postanın Resimli Makalesi ■ Sarsılmadan Yürüme ■

1 — Felâket yalnız gelmez. Her felâketi bir felâket takip eder. Her darbe yeni bir kamçıdır ve her kamçı bizi yeni bir hamleye sevk etmelidir. O vakit karanlığı gündüze çevirebiliriz.

2 — Saadet te yalnız gelmez, Her saadeti, yeni bir saadet takip eder. Fakat bu parlak vaziyet bizi aldatabilir. O vakit önümüzdeki uçurumu görmez, yuvarlanabiliriz.

3 — Ne saadetten nikbiniye, ne de felâketten bedbiniye düşmeyenler hâdisatın seyrine kendilerini uydurarak sarsılmaksızın yürüebilirler.

SON TELGRAF HABERLERİ

Yunan Siyasî Buhranı

M. Venizelosun Bu Sefer Daha Fazla Ekseriyet Tophyacağı Tahmin Ediliyor

Atina, 5 (Hususî) — M. Venizelosun tekrar Başvekâleti kabul etmesi, parlamento mehafilinde biçir hayret uyandırmamıştır. M. Venizelos kabinesini teşkil ile uğraşmaktadır. Yeni Venizelos kabinesinin bu sefer daha geniş bir ekseriyet tarafından müzaheret göreceği tahmin edilmektedir. Fakat Kural taraftarı Çaldaris partisinin muhalefet

safında bu sefer daha şiddetli hareket edeceği ileri sürülüyor.

Atina, 4 (A.A.) — M. Venizelos yeni kabineyi teşkil vazifesini kabul etmiştir. Başvekâlet muavinliğini ve hariciye nezaretini Mihalakopulos, Maliye nezaretini M. Nasvareskos deruhde edeceklerdir. Patrasta başlıyan grev nihayet bulmuştur.

Millet Meclisi, Türkiyede Ecnebilere Yasak Edilen İşleri Tesbit Etti

Ankara 5 (Hususî) — Millet Meclisinin dünkü celsesinde, birçok mevzular arasında en mühim olarak Türkiyede Türk vatandaşlarına hasredilen iş ve mesleklere ait kanun lâiyhası görüldü. Bundan evvel Matbuat Kanununun muaddel 38 inci maddesinin ikinci müzakeresi yapıldı.

Hakkı Tarık B. eski madde ile mahkûm olanlar hakkında nasıl muamele yapılacağını sordu: Encümen namına yerilen cevapta bu gibiler hakkında Ceza Kanununa göre muamele yapılacağı bildirildi. Sonra Türkiyede ecnebilere yasak edilen işlere ait lâiyhanın müzakeresine geçildi Dahiliye Vekili Şükrü Kaya B. bu münasebetle sorulan bir suale çok veziz bir cevap verdi. Vekil B.

dedi ki:

"Evvelce âmme hizmetlerine taallük eden bu gibi işlerin Türk vatandaşlarına hasrına kapitülasyonlar mâni idi. Biz bu hakkın en büyüğünü Lozanda kazandık ve Lozan Muahedesiyle bazı meslek ve san'atleri vatandaşlara hasrettirdik."

Müteakiben maddelerin müzakeresine geçilerek lâiyha kabul edildi. Yeni kanuna göre, seyyar esnaflık, çalgıcılık fotoğrafçılık, berberlik, müretteplik, elbise, kasket, kundura imalciliği, borsalarda mubayaacılık, inhisara tâbi maddelerin satıcılığı, seyahatlere tercümanlık ve rehberlik, inşaat, demir ve ahşap sanayii işçilikleri, umumî nakliye vesaiti, su ve tenvir ve teshin ve muha-

bere işlerinde daimi ve muvakkat işçilik, karada tahmil ve tahliye işleri, şoförlük ve muavinliği, alelûmum amelelik, her türlü müesseselerle ticarethane, apartman, han, otel ve şirketlerde bekçilik, kapıcılık, odabaşılık, otel, han, hamam, kahvehane, gazino, dansig ve barlarda kadın ve erkek hizmetçilik, garson ve servant, bar oyuncu ve şarkıcılığı, baytarlık ve kimyagerlik Türkiyede yalnız Türklere hasredilmiştir. Sefaretane ve konsolosane kapıcıları, şoför ve seyisler bu kanunun hükmünden hariçtir. Elyevm Türklere ait işleri yapanlar altı ay sonra bu hizmetlerden ayrılacaklardır. Nahiye ve köylerde ecnebilere dükkân açması memnudur.

Vahim Hâdiseler

Amerika İşsizleri Kanlı Nümayişler Yapıyor

Vaşington, 6 (A.A.) — İşsiz eski muhariplerin Vaşingtona doğru yürümeleri endişe tevliht etmektedir,

Çünkü memleketin muhtelif noktalarından gelen "yürüyücüler meccanen seyahat etmek maksadile trenleri tevkif etmektedir.

400 e yakın zabita memuru geceyi demiryolu mevkiinde geçirmiş olan ve bilhassa demiryolu münakalâtını felce uğratan 1000 kadar "Yürüyücü," istasyon meydanından tart ve ibrah etmişlerdir. Birçok kimseler yaralanmıştır.

Fransada
Siyasî Bir
Devri Teslim

Paris, 5 (A.A.) — M. Tardiyö, dün hariciye nezaretinde M. Heriyouy babul ederek uhdesinde bulunan vezaif ve sâlâhiyetleri mumaileyhe devretmiştir.

Paris, 5 (A.A.) — Maten gazetesi, Hariciye Nezareti Umumi Kâtibi M. Bertelonun Başvekil ve Hariciye Nazırı M. Heryo ile vukubulan uzun bir mülakatı esnasında vazifesini terketmek arzusunun izhar eylemiş olduğunu yazmaktadır. M. Bertelo bu vazifeyi senelerdenberi ifa ediyordu. (Fransız siyasî buhranına ait tafsilât beşinci sayfamızdadır)

Almanyada

Teşriî Vaziyete Yeni Bir Şekil Verilmek İsteniyor

Berlin, 4 (A.A.) — Rayhstag Meclisinin dağıtılması hakkındaki kararname intişar etmiştir. Bu kararnamede Diyet Meclisleri için yapılan intihabatın Rayhstag Meclisinin şimdiki teşekkül ve tereküp tarzının artık milletin hakikî reyine tekabül etmediği beyan olunmuştur.

Dehşetli Bir Kasırga

Bükreş, 4 — İsmail mintakasında son derece şiddetli bir kasırga olmuş, evler yıkılmıştır. 80 ölü ve yüzlerce yaralı vardır.

Sözün Kısası

Münderecatımızın çokluğundan Dercedilememiş-tir.

Bir Mektep
MüsameresindeBir Talebe Dansederken
Acıklı Şekilde Öldü

Evvelki gün İstanbul Lisesinde çok hazin bir ölüm vak'ası olmuş, Hayriye Lisesi sekizinci sınıf talebesinden Davut Efendi kazaska dansı yaparken kalp sektesinden ölmüştür. Hâdiseye şöyle olmuştur:

O gün İstanbul Lisesinde bir müsamere verilmekteydi. Uzun müddet Ukraynada kalan Davut Efendi çok güzel Kazaska dansı yaptığından, arkadaşları Davut Efendiden dansetmesini ısrarla rica etmişlerdir.

Bu ısrarlar üzerine Davut Ef. dansa başlamıştır. Cidden güzel oynayan Davut Efendi davetliler tarafından bir daha, bir daha sürekli surette alkışlanmıştır. Davut Efendi üçüncü defa Kazaska oynayıp dansı bitirmiş, yerine dönerken arkadaşlarına kalbinin fena halde çarptığını söylemiştir.

Zavallı genç bu sırada boğuk bir nefesle arkadaşlarının kucağına yıkılıp kalmıştır. Arkadaşları Davut Ef. nin lâife yaptığını zannetmişler, arkasına vurmayla ve gülmiye başlamışlardır. Nihayet gençler bu neşeli günde çok sevdikleri arkadaşlarını kaybettiklerini anlamışlar ve müsamere salonunda bir matem havası miye başlamıştır.

Genç mektepli dün Hayriye ve İstanbul Liseleri talebeleri tarafından hazin bir ihtifalle Topkapı mezarlığına defnedilmiştir. Davut Efendinin uzun müddettenberi kalp hastalığı çekmekte olduğu anlaşılmıştır.

Güzel Bir Müsamere

Sene sonu münasebetile Çamlıca Kız Ortamektebi son sınıf talebesi geçen cuma günü parlak bir müsamere verdi. Bunun, diğerlerine nazaran hususiyeti, tamamen çocuklar tarafından tertip ve bütün numaraların sene içinde talebenin kendi aralarında tertip ettikleri müsamereleden intihap edilmiş olmasıdır.

Elektrikler

Kesildi

Bu sabah dokuzda elektrik fabrikasında bir arıza yüzünben bütün makineler durmuş, cereyan kesilmiştir.

Bu vaziyet bir saat kadar devam etmiş, tramvay münakalâtı da inkıtaa uğramıştır.

Felâket Mi?

Londra (A.A.) — Atlas Okyanusunu geçmiye teşebbüs eden Lehli tayyareci Hosner'den şimdiye kadar hiçbir haber alınmamıştır.

Muhafız Gücü
Sporcuları

Eskişehir, 5 (Hususî) — Muhafız Gücünün binicileri dün akşam şehrimize geldiler, halk tarafından hararetle karşılandılar. Yarın buradan Kütahyaya gideceklerdir.

Afyon, 5 (Hususî) — Muhafız Gücü bisikletçileri dün Sivrihisar ve Aziziye tarikile Bolvadin'e geldiler. Bugün şehrimize geliyorlar.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bu sabahki gazete'lerde şu haberi okuduk:

"Terkos Şirketinin, şehre fazla su verebilmesini temin için Terkos gölündeki sifonların takviyesine karar verdiğini yazmıştı. Bunun için terşih havuzlarile göl arasında ana hattı teşkil eden Manglova ile Uzunca-

ova mıntakasında tesviyei türabiye ameliesine başlanmıştır. Buraya 900 milimetre kutrunda borular ferşedilecektir."

Bu işlerden sonra Terkos suyunun bollaşacağına!

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bu Da Hazirana Dair

Haziranın ilk gününü alevli sıcak dalgalarının boğucu harareti içinde geçirdik. Sucuları, şerbetçileri çok sevindiren, onlara bu buhranlı günlerde hayli para kazandıran 1 haziranda birçoklarımız:

— Ah, o karlı kış günleri! Diye hasret sayhası kopardılar.

Şu insanlar ne iki yüzlü mah-lûklar! Kışın dondurucu günlerinde ağustos sıcağına hasret çekerler, fakat daha haziranın ilk gününde karlı mevsimi geriye çağırırlar.

Bir Fransız âlimi diyor ki: "Hararet, insanların sinirlerini coşturur. İnsan kütlelerinin müşterek hareketi hep sıcak mevsimlerde olmuştur. Büyük muharebe bile bir yaz mevsiminin en harareti günlerinde patlak verdi. İngiltere, Fransa ve Rusya inkılabları hep sıcak günlerin mevlûdudur."

Bu Fransız âlimi belki haklı ve belki de haksızdır. Fakat bugün bu davayı ispat edecek deliller de yok değildir. Uzak Şarkta esen fırtınaların alevli ve dumanlı bir manzarası var. Mançuri ve Siberyayı birleştiren geniş hudutta Rus-Japon müsademesinin arife gününün yaşandığını bildiren telgraflar geldikçe tüylerimiz diken diken olmuyor mu?

Ortada Avrupalı yetmiş milyonluk Alman kütlesi için kaynıyor. Alman partileri arasındaki sinir gerginliğinin kanlı bir dahili muharebeye intikal etmesi için birkaç gün gibi çok kısa bir zaman kâfi gelecek diyorlar.

İhtiyar Avrupalı bir ucunda boğa döğüşüren İspanyollar yaz gününün kızgın hararetine dayanamadılar. Birkaç gündenberidir ki bütün İspanya şehirlerinde bombalar, dinamitler patlıyor. Ölenler ve yaralananlar tümen tümen... Şimdi orada insan canı keçi etinden daha ucuzdur.

İnsanlar iki yüzlüdür amma şimdi yaz sıcağından şikâyet edenlere de hak vermiyor değilim.

Bana sorarsanız haziranı kirazının, çileğinin ve bütün yaş meyvalarının hatırı için severim.

Bir Beraat Kararı

Bandırma (Hususi) — Şehrimiz Ticaret odası başkâtibi Kemal Bey bundan 1 sene mukaddem zimmet maddesinden işten el çektilmişti. Bilmuhakeme kendisinin bu suçta alâkası olmadığı tebeyün etmiş ve Aslıye Ceza Mahkemesince beraatine karar verilmiştir.

B. KEMAL

Soğan Ucuzluğu

Bandırma (Hususi) — Karacabeyin yegâne hasılatı soğandır. Geçen 931 senesi zarfında 8 milyon okka soğan ihraç edilmişse de fiatlar düşük olduğundan 1 kuruşa kadar ancak satılmış ve tacirlerle soğancılar sermayelerini müşkülâtla kurtarabilmişlerdir.

Bu sene ise daha fazla soğan çıkarmak umidi vardır. Fiatlar daha şimdiden tarlada üç kuruşa fırlamıştır. Soğancılar ve tüccar bu vaziyetten memnundurlar.

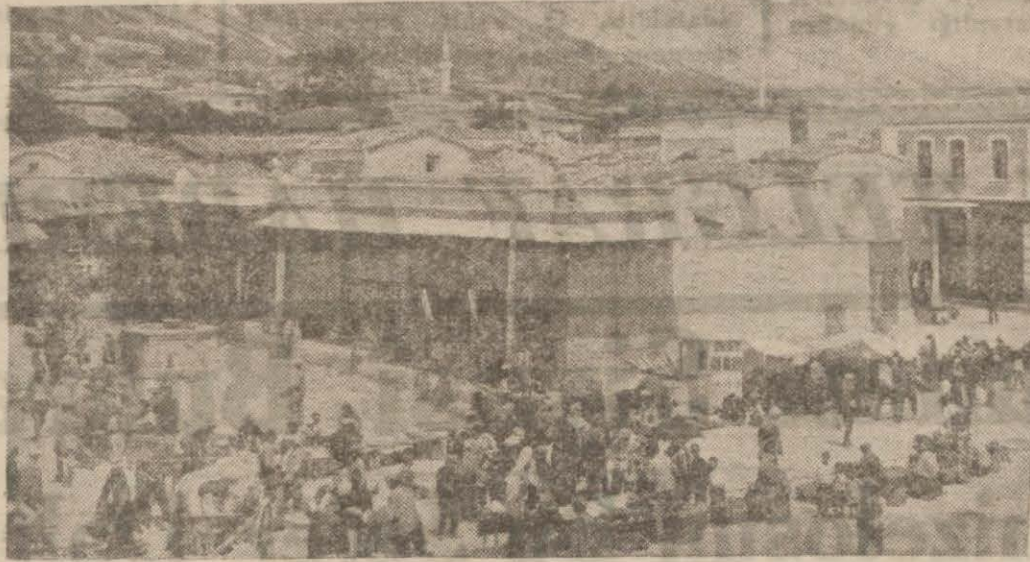
MEMLEKET HABERLERİ

Somada Bir Facia

Bazı Cahil Kadınların Teşvikine Kapılan Bir Kadıncağz Feci Şekilde Öldü

Soma (Hususi) — Evvelki gün şehrimizde tüyler ürpertici müthiş bir facia kaydedildi. Bir kadının ölümüne neticelenen bu facia, bazı cahil kadınların tesirile vukubulduğu için, halk arasında daha büyük bir tesire sebep oldu. Aldığım malûmata göre, şehrimizin tanınmış ailelerinden birisine mensup bir hanım, hâmile olduğu çocuğu düşürmek için, bazı cahil kadınların tavsiyelerini dinlemiştir.

Kadıncağz bu tavsiyeler neticesinde bazı ilâçlar kullanmış, fakat biraz sonra şiddetli sancılar içinde kıvranmaya başlamıştır. On saat kadar devam eden san-

Somadan bir manzara: Pazar yeri

clardan sonra kadıncağz, bütün ihtimam ve tedavilere rağmen, kurtarılamamış ve gözlerini hayata kapamıştır. Facianın bu şekilde vukuu halkı çok müteessir etmiştir. Kadıncağz geride kocasile birlikte dört çocuk bırakmıştır.

★ Size bu mektubumda biraz da kasabamızın Maarif hayat

ve hareketinden bahsedeceğim:

Kazamız hakkında son seneler zarfında irfan hamlelerine karşı büyük bir alâka uyanmağa başlamıştır. Kaza merkezinde tam teşkilâtli bir ilmektepe ve mülhakatta da muntazam surette irsat yapılan on bir köy mektebi vardır. Bu mekteplere devam eden talebenin adedi 650 kadardır. Bu sene zarfında kaza merkezinde (400) ve mülhakatta (700) kişi Millet Mekteplerine devam ederek şehadetname almışlardır. Üç köyde yeniden köy mektebi inşasına başlanmıştır. Bu mekteplerin inşası masraflarını köylüler temin etmişlerdir.

B. S.

Alâiyede Bir Avcının He- yecanlı Macerası

Alâiye, (Hususi) — Gazipaşa nahiyesinden Dilbaz oğlu Ali Rıza isminde av meraklısı bir genç avlanmak üzere Cirenli dağlarına çıkmıştır. Bu meraklı genç dağın ıssız bir köşesinde bir mağaraya tesadüf etmiş ve burasını kaplan yuvası zannederek silâhını içeriye sıkıştır. Derhal acı bir sestense sonra yaralı bir ayı dışarıya fırlamış ve genç avcının üzerine hücum etmiştir. Uzun bir mücadeleden sonra Ali Rıza silâhını bir daha çekmeye vakit bulmuş ve bu suretle vahşi hayvanı öldürerek ölümünden kurtulmuştur. Genç avcı bu korkunç maceradan sonra ayının yavrularını toplamış ve kasabaya getirmiştir. Yavruların tanesine on liraya müşteri çıktığı halde genç avcı bunları satmıyor.

M. ASIM

Malatyada

Tabiatın Bir Garibesi Herkesi Hayrette Bıraktı

Malatya (Hususi) — Mayısın yirmi beşinci günü akşamı hava birdenbire bozuldu ve bomba infilâkı andıran şiddetli gürültüler oldu. Bu civara bir yıldırım düştüğü anlaşılıyor. Gök gürlemesinin neticesi olarak bazı dükkanların ve evlerin camları kırıldı. Bu şekilde bir gök gürlemesi tabiatın şimdiye kadar hiç görülmemiş bir garibesi addediliyor.

Diyarbakırda Spor

Diyarbakır (Hususi) — Ay ve Yıldız takımları arasında yapılan harareti bir futbol maçında Yıldız takımı (2-1) galip geldi.

Diyarbakırda Ayar Topu

Diyarbakır,

(Hususi) —

Şehrimizde öğ-

le üzeri saat-

lerin ayarı için

zevalde beledi-

ye tarafından bir

top atılır ve her-

kes te saatleri-

ni on ikiye

ayar ederler. Bu vaziyet

hergün devam eder. Bu

topu Belediye

Memurlarından Mahmut

Efendi hergün Hükümet

Konağı yanında

ki Tepeciğe çıkarak

atmakta ve saatlerin

ayarı bu suretle yapılmaktadır.

Bu çalışkan memur

belediyenin otuz beş senelik

emektarıdır. Resmini gönderdiğim

Mahmut Efendi şimdiye kadar

yirmi beş belediye reisi

değiştirmiş ve hepsinin de

teveccühünü kazanmıştır.

Hergün bir Sual

**Siz
Olsaydınız!**

Gençsiniz, güzelsiniz. Fakat kimsesiz ve işsizsiniz. Aylardanberi perişan bir halde-siniz. İstikbalinizi de karanlık görüyorsunuz.

Bir gün zengin bir adam size kızını teklif ediyor. Kız babasının biricik evlâdıdır. Fakat bir gözü kör, yüzü çopur, boyu cüce, çirkin ve acip bir mahlûktur. Sevemeyeceğiniz muhakkaktır.

Siz olsanız ne yapardınız? Refaha ermek ümidile ebediyen bedbaht bir hayata girmiyen razı olur musunuz? Yoksa fakrınıza tahammül mü tercih edersiniz?

?

Gemlikte

Tiryakiler Büyük Bir Sıkıntı İçindedir

Gemlik (Hususi) — Buradaki tiryakiler, ortada hüküm süren kahve buhranından dolayı pek mahrumiyetli bir vaziyete düşmüşlerdir. Umumi yerlerde ve kahvelerde ellerinde fincanlarla oturan birtakım insanlar görürsünüz ki dudaklarını şapırdada şapırdada ellerindeki fincan muhteviyatını içerler. Halbuki bu fincanlarda kahve yoktur, sadece su vardır.

Gemlik tiryakileri, takas meseleleri halledilerek gümrükte bekleyen kahvelerin piyasaya çıkmasına intizaren kendilerini böyle avutuyor ve tiryakilik taktikini yapıyorlar.

Afyonda Sıcaklar

Afyon (Hususi) — Şehrimiz ve havalisinde bir müddettir fevkalâde sıcaklar hüküm sürmektedir.

Konyada

Babadan Evlâda İntikal Eden Bir Müdürlük

Konya gazeteleri yazıyor: Şarki Karaağaç Telgraf Müdürü Ali Rıza Bey tekaüde sevk edilmiştir. Mumaileyh Merkez Müdürlüğünü babasından devralmıştı. Yerine Ali Rıza Beyin oğlu olan Konya Telgrafhanesi memurlarından Vasfi Beyin tayin edilmesi muhtemeldir. Bu tayin vaki olduğu takdirde mezkûr müdürlük oğuldan oğula intikal etmiş olacaktır.

Konyada Menenjit

Konya (Hususi) — San'at Mektebi talebesinden bir efendi menedjit hastalığından ölmüştür. Hastahğa karşı tedabir alınmaktadır.

Çocuk Kitapları

Cin Ali Nakleden Sinan Regat
Basan: Ahmet Halit K
Fiati 50 kuruş
Dünyayı Dolayıyorum: Ya
Sinan Regat
Basan Ahmet Halit K
Fiati 75 kuruş
Kaptan Oluyorum: Nakleden
Sinan Regat
Basan Ahmet Halit K
Fiati 75 kuruş

Çocuklar en ziyade seyahat kitaplarından hoşlanırlar. Çünki bu kitaplar onları meçhul âlemlere götürür. Onlar için esrarengiz görünen dünyalarda dolaşmalarını mütecessis gözleri açan çocuğa muamma gibi görünen birçok şeylerin anahtarlarını verir.

Onun içindir ki beynelmülki çocuk edebiyatında masallarda sonra en çok muvaffak olan eserler seyahat kitaplarıdır. Bunlar ekseriyetle muhayyeldir ve çocuk için muhayyel olması mü-luptur.

Jul Vernin, Surftin muhayyel seyahat nağmeleri onun için güzel mez şaheserlerden sayılır.

Yukarıda isimlerini sıraladığımız kitaplar aşağı yukarı beş cinsten eserlerdir.

(Cin Ali) böyle esrarengiz seyahatlere ait bir hikâyedir. Küçük kahraman Balovede Kamerde, Zührede, cücele memleketinde, balıklar ada-sında, devler memleketinde dolaşır. Nâkili Surftin eserlerinden mülhem olarak Cin Aliyi meraklı maceralar yaşatmıştır.

"Dünyayı dolayıyorum" resimle yapılmış bir seyahat kitabıdır. Türkiyeden başlayarak bütün dünyayı dolandırmakta ve buraların hakiki resimleriyle göstermektedir.

"Ben kaptan oluyorum" kitabı ise, hikâyeye tarzında çocuklara gemiler ve gemi seyahatleri hakkında fikir veren bir eserdir. Bu üç eserde müşterek bir hata vardır. Lisan bozukluğu. Nâkil, çocuk lisanına ve çocuk ruhuna inmiye lüzum görmemiş, sadece işini çabuk bitirmek emelile yazıp geçmiştir. İşte size bu cümle:

Cin Ali kitabından: "Tahtelbahir - tayyare can son hava tabakatını katederek fezanın korkunç karanlığı içinde gitmeye başladı."

Bu cümlede kullanılan feza, hava tabakatını katederek kelimelerini çocuğun anlamasına imkân yoktur. Diğer kitaplarda da bunlara yakın ağır cümleler vardır.

Çok güzeldir. Tabii, tabii için sarfettiği parasının bir kısmını da muharrirlerine vermek fedakârlığına katlansa, şüphe yok ki daha nefis daha mükemmel eserler temin edebilirdi.

Çankırıda

Bir Şerir On Sene Hapse Mahkûm Edildi

Çankırı (Hususi) — Ortanahiyesinin Kalafat köyünden Cebeci oğullarından Hayri ile Mehmet arasında bir kadın meselesinden çıkan kavga neticesinde mehmet hâmil olduğu tabanca ile Hayriyi öldürmüş olduğundan Ağırceza mahkemesinde anlaşıl-mış, Mehmedin 10 sene ağır hapse konulmasına, 1000 lira da tazminat itasına karar verilmiştir.

Siyaset Âlemi

Yeni Fransız Kabinesi Teşekkül Etti

Paris 4 — M. Heriyo yeni kabineyi teşkil etmiştir. Gazeteler, yeni hükümetin hayret edilecek hiçbir tarafı olmadığını ve süratle teşkil edildiğini yazmaktadırlar. Millî müdafaa mevkiilerini, M. Penlöve, M. Pol Bonkur ve Leg'in gelmeleri umumun tasvibine mazhar olmuştur. Lö jurnal gazetesi, yeni kabinenin salâhiyet ve vukufu gayrikabili inkâr olan güzidelere mürekkep olduğunu yazmaktadır.

Gazeteler, meb'usan, âyan ve hükümet reisliklerinin hiçbir mümanea uğramadan ehillerinin eline tevdi edildiğini yazmaktadırlar.

Yeni Kabinede Kimler Var

Paris 4 — Yeni Fransız kabinesi şu şekilde teşekkül etmiştir. Başvekâlet ve Hariciye M. Heriyo, maliye M. Jermen marten, Nafıya, M. Daladiye, dahiliye M. Şotan, harbiye M. Bonkur, Havaya M. Penlöve, Bahriye M. Leg, Ziraata M. Gardey, tekaüde M. Bertold, Adliye M. Reus, Bütçeye M. Palmad, Maarife M. Dömonzi, Müstemlikâta M. Alber Saro, Mesaiye M. Dalimiye, Ticareti Bahriye M. Mayer, sıhate M. Godar, ticarete M. Dürand, Posta Telgraf ve Telefona M. Köy gelmiştir.

Almanya İktisaden

Vahim Vaziyette

Berlin 4 — Resmî istatistikler Almanyanın iktisadi vaziyetinin son aylarda vehamet kespettiğini göstermektedir. İşsizlik artmakta, istihlalât, fiatlar ve piyasa faaliyeti mütemediyen azalmaktadır.

Almanyanın İstikrazı

Neuyork, 4 — Federal Rezerv Bank, Almanyaya yapılan 100 milyon dolarlık istikrazın kendine ait bulunan hissesini yüzde 5 faizle tecdit etmiştir.

İspanyol Meb'usu Bakalorea İmtihanında Muvaffak Oldu

Lugo 4 — Parlâmentodaki Golis grubu meb'uslarından M. Suarez bakalorea imtihanının ilk imtihanlarını muvaffakiyetle geçirmiştir.

HARİCİ TELGRAFLAR

Yeni Fransız Kabinesi Teşkil Edildi Rayihşttag Meclisi Feshediliyor

Hitlercilerin Tethiş Siyaseti

Breslav 4 — Hitlerciler burada bir tethiş siyaseti takip etmektedir. Dün Hitlerci grupları şehrin caddelerinde dolaşmışlar yoldan geçenleri bilhassa Yehudilerle yahudi zannettikleri şahısları dövmüşlerdir. Her iki taraftan da yaralı vardır. Birçok kimseler tevkif edilmiştir.

Hitlercilerle Sosyal Demokratlar Mücadele İçindeler

Viyana 4 — Yukarı Avusturyanın merkezi olan Linçs şehrinde çok korkulu ve tehlikeli bir vaziyet hâsıl olmuştur. Hitlercilerin kongresini protesto etmek isteyen Sosyal demokrat fırkasından olan Belediye reisi, fırkası mensuplarından 14 bin kişiyi istasyon holünde toplamıştır. Hitlerciler de 10 bin kişi ile kongreye iştirak edeceklerdir.

Bu vahim vaziyet karşısında askeri kitaat her an harekete hazır bir vaziyette bulunmaktadır.

Viyana 4 — Federal ordu mevcudunun yüzde 17 sini Hitlerci askerler teşkil etmektedir.

Alman Kanunu Esasisi Nasıl Tadil Edilir?

Berlin 4 — Alman hükümet mehafili kanunu esside derin tadilat yapılması taraftardır. Vaymar kanunu esasisi bir müessesau meclisinin içtimaa davetine müsait değildir, buna nazaren kanunu esasi, ancak Rayhştak'ın üçte iki ekseriyetile tadil edilebilmektedir. Hukukçular, Rayhştak'ın reyî olmadan hükümet tarafından müessesau meclisinin içtimaa davet edilmesini kanunu esasiye muhalif bulmaktadır.

Rayihşttag Feshediliyor

Berlin 4 — Hükümet, Rayhştak'ın feshi hakkındaki teklifi Reiscümhura vermiştir.

Yeni intahabat, 15 hazirandan sonra yapılacaktır.

Belçika Kralının Ziyareti

Bruksel 4 — Kral Albert İngiltere Kralını ziyaret etmek üzere 8 temmuzda mütenekkiren Londraya gidecektir.

Resmimizde yeni teşekkül eden Fransız kabinesinin mühim unsurları görülmektedir. Yukarıda sağda Başvekil ve Hariciye Nazırı M. Heriyo, solda M. Penlöve, altta sağda M. Leg, solda M. Pol Bonkur, ortada M. Alber Saro bulunmaktadır.

Londranın En Kibar Kadını Katil Oldu?

Londra, 4 — 26 yaşında bir kadın kasten katil yapmakla maznun olarak tevkif edilmiştir. Londra Borsasının en mühim şahsiyetlerinden birinin kızı olan Mistres Barney, Londranın en muhteşem apartmanlarından birinde oturmaktadır. Zevci Mister Barneyin Amerikada bulunduğu bir gece bu genç kadın evinde bir "Kokteyl gecesi," tertip etmiştir.

Sabahın beşine kadar devam eden neşeli gece bir cinayete nihayet bulmuştur. Londranın en kibar ailelerinden birine mensup olan Mister Stefan Mizael isimindeki genç göğsü delik deşik bir halde bulunmuştur. Cesedin yanı başında durmakta olan Mistres Barney, cinayet hakkında hiçbir şey söylememiştir. Katil genç kadın ve maktul genç Londranın hovardalık âlemine mensup bulunmakta idiler.

Meksikada Müthiş Bir Zelzele

Meksika, 4 — Bütün Meksikayı saran şiddetli bir zelzelede 60 tan fazla insan ölmüş 100 kişi yaralanmıştır. Birçok küçük şehirler mahvolmuştur. Gadalajarada 30, Kolina sahilinde 10 kişi ölmüştür.

Roma, 4 — Rasathane şiddetli bir zelzele kaydetmiştir. Bu zelzenenin merkezi muhitinin Malezyada, Sond adalarında olduğu zannedilmektedir.

Kadın Tayyareci Pariste Hararetle Karşılandı

Şerburg 4 — Amerikalı kadın tayyareci Mis Erhart ve zevci Putman dün limanda buluşmuşlardır. Cür'etkâr kadın tayyareci Pariste hararetle bir surette karşılanmıştır. Bir hafta sonra Amerikaya hareket edecektir.

EDEBİ TEFRİKAMIZ: 30

VİKTORYA

Muharriri: Knut Hamsun Nakleden: H. Ş.

— 7 —

Johan, vaktile, gölün kıyısındaki bu hazaran fidanını kesip ondan bir olta yapmayı düşünmüştü. Şimdi, birçok seneler sonra, o narin fidan bir bilek kadar kalınlaşmıştı. Bu tebeddüle hayretle bakıp yoluna devam etti.

Dere boyunca, içerisine nüfuz edilemeyecek kadar sık fundalıklar yeniden yeşermişti. Burası şimdi, koyunların çigniyerek birtakım patikalar vücuda getirdikleri ve yaprakları rüzgârların tesirile dalgalanan bir ormanı andırıyordu. Çocukluğunda yaptığı gibi, bu karmakarışık ve yüksek

dalları ellerile aralıyor, böcekleri ve yerlerde sürünen zahifeleri ürkütüp kaçıran ve basacağı yeri ihtimamla araştırarak ilerliyordu.

Yukarıda, taş ocağında, henüz yeni çiçek açan, şakayıklar, menekşeler gözüne ilişti. Onlardan bir demet yaptı. Bu aşına kokular ona eski günleri hatırlattı. Uzakta koyu mavi renge bürünmüş dağlar görünüyor, "Puhu", kuşunun daima aynı yeknasak nakarati tekrarlıyordu.. oturdu. Bir müddet düşünceye daldı, sonra sevdiği bir şarkıyı mırıldandı.

İllerdeki dağ yolundan bir ayak sesinin yaklaştığını duydu. Gün sonuna irişiyordu. Güneş

batmak üzere idi. Bununla beraber günün sıcaklığı nihaysiz bir sükûna hürünen dağlara, sulara ve ormana sinmiş, havada sanki muallâk kalmıştı.

Bir kadın bulunduğu yere doğru tırmanıyordu. Elinde bir sepetle gelen, Viktorya idi.

Yohan, kalkıp selâm verdi, ve oradan uzaklaşmayı düşündü. Viktorya:

— Sizi rahatsız edeceğimi zannetmiyordum, dedi. Buralarda çiçek toplamaya geldim.

Delikanlı cevap vermedi. Şatonun bahçesinde dünyada mevcut bütün çiçekleri bulabileceğini söylemek istemedi.

— Çiçekleri koymak için bir sepet te aldım. Sofrayı süslemek için çiçeğe ihtiyacımız var, yakında bir ziyafet veriyoruz.

— İşte burada şakayıklar, menekşeler var. Daha yukarıda vaktile leylâklar vardı. Fakat

onların henüz çiçek açma zamanı gelmemiştir. Kız dikkatle şaire bakarak:

— Yüzünüz bu sefer geçen seferkinden daha solgun, dedi; iki sene oldu, değil mi? Sizin burada olmadığınızı şöyledilerdi.. Fakat kitaplarınızı muntazaman okuyordum.

Yohan cevap vermedi. Oradan uzaklaşmak, kızı selâmlayıp gitmek arzusuna düştü. Aralarında ancak bir iki adımlık bir mesafe vardı.. Viktorya yolun ortasında duruyordu. Üzerinde sarı renk bir elbise, başında kırmızı renkli ve iri kenarlı bir şapka vardı. Genç kız hayret edilecek derecede güzeldi, ensesi çıplaktı.

Yohan aşağıya doğru inerek:

— Yolunuzu kesmiyeyim, dedi. Sesindeki heyecanı sezdirmek için cebri nefsediyordu.

Gönül İşleri

Aşktan Ve Kadından Korkan Erkek

Bir kariimden aldığım şu şayanı dikkat mektubu genç kızlarımızın dikkatle okumalarını tavsiye ederim:

Hanımteyze!

"Ben onu bir sene sevdiğim sonra aldım. Tertemiz bir aşkın ulvî hisleri, tatlı heyecanları içinde geçirdiğimiz hayatla cennetin melekelerini bile kıskandırdığımızı eminim.. Bu aşk öyle "şiddetli, marazî," kelimelerle tasvir edilebilecek gibi değildir! Sevdiğim ve evlendiğim kız otuzunu geçkindi.

Hilkatin çok hassas yarattığı "merdümğiriz," karım, daha dört yaşında iken taliinin ağır bir darbesine uğramış, bu darbe ruhlı hassasiyetini daha fazla yükseltmiştir! Onu şimdi sevmiyorum. Yalnız düşünüyorum; büsbütün unutmak için aşkıma aşkın silâhile öldürmeye tasarladım ve sevimli karımdan yüz kere daha güzellerini de buldum... Aşk yaratmak insanın elinde olmadığını kat'iyetle öğrendim!. Ben onu artık sevmiyorum, yalnız düşünüyorum...

Tam sekiz ay elim bir azap içinde yanyor kalbinin meraretin teskin edemiyordum. Kimseyi sevmemiye ve evlenmemiye karar verdim.. Çünkü Hanımteyze çünkü o gül kokulu nefesi bulamıyorum. kimin yanına gitsem aşk bahçesinin bayılıcı rayıhası yerine ismi halis cismi mahlût halep yağının bulantı veren kokuları geliyor.. Maamafih aşkım ölmüştür; kalbimde taşıdığım o mezarda ne bir çiçek, ne de bir yeşil ağaç vardır! Yalnız iki şey mevcut. Göz yaşından akan bir çeşme ve daima yananak olan iki mum... Sizi hürmetle selâmlarken huzurunuzda şu yemini ediyorum: (Aşka da, evlenmiye de tövbe) "

Bu adamın hâlâ aşık olduğundan şüphe edebilir misiniz?

HANIMTEYZE

TAKVİM

PAZAR

30 Gün - 5 HAZİRAN - 932 hısır 31
Arabi Rumî
23 Muharrem - 1351 23 Mayıs - sene - 1348

Vakit	Ezan	vasatı	Vakit	Ezan	vasatı
Güneş	8 52	4 09	Akşam	12 -	19 37
Öğle	4 36	12 12	Yatsı	2 01	21 37
İkindi	8 35	16 12	İmsak	6 36	2 13

Şimdi her ikisi yüzyüze gelmiş bulunuyorlardı. Viktorya, onun serbest geçebilmesi için, yerinden kımıldanmamıştı. Nazarları birbirleriyle karşılaştı. O anda kızın rengi pembeleşti, yüzünün hatları takallüs etti. Zoraki bir tebessümle bir adım geriye çekildi.

Yohan tam kızın önünde durdu. Onun bu hazin gülümseyişi nazarı dikkatini celbetmişti. Kalbinde gayriihtiyari olarak genç kıza doğru atılmak ister gibi bir tehalük hissetmiş, genç kıza hitap etmekten kendini alamamıştı:

— Son defa görüştüğümüzdenberi birçok defalar şehri gittiniz değil mi? Aradığınız çiçeklerin bulunduğu yeri hatırlıyorum Şatonuzun parkında onlardan i tedüiniz kadar var.

Arkası var

Faydalı Rakamlar

Dünyada İflâs Eden Müesseseler

Dünyada mevcut büyük devletlerde son seneler zarfında iflâs eden müesseselere ait sayıyı dikkat bir istatistik cetveli vücutte getirilmiştir. Bu cetvele nazaran iflâs hususunda en başta Amerika gelmektedir. Yüz yirmi milyondan fazla nüfusa malik olan Amerika mütehit hükümetlerinde 925 senesinde mahkemeler 1575 iflâs hükmü vermişler, bu rakam gittikçe büyümüş, 927 de 1689 adedine, 929 da 1642 adedine balığ olmuştur. Geçen 931 senesinde ise Amerikada 2198 müessese iflâs etmiştir.

İflâs hususunda Amerikadan sonra Almanya gelmektedir. Almanyada 925 senesinde 948 müessese, 927 de 475 müessese iflâs etmiş, müteakip seneler iflâsların adedi ziyadeleşerek 930 da 945 ve 931 senesinde de 1133 müessese piyasadan kalkmıştır.

İflâs hâdiseleri İtalyada da mühim bir yekûn tutmaktadır. 925 senesinde İtalyada 661 müessese iflâs etmiş, 927 de bu miktar 895 adedine balığ olmuş ve gittikçe artarak 929 senesinde 1,010 müessese iflâs etmiştir. 931 senesinde ise bütün İtalyada 1434 müessese ebediye kapanmıştır.

Fransaya gelince; iflâs hâdiseleri orada da seneler geçtikçe tezayüt etmiştir. 925 senesinde 659 müessese, 927 de 689 müessese iflâs etmiş ve geçen 931 senesinde ise 906 müessese piyasadan çekilmek mecburiyetinde kalmıştır.

İngilterede iflâslar diğerlerine nazaran daha azdır. 925 senesinde İngilterede 413 müessese iflâs etmiştir. Fakat bu rakam gittikçe azalmış ve her sene biraz eksilmek suretile 931 senesinde 389 müessese kapanmıştır.

İşsizlerin Adedi

Avrupanın en mühim devletlerindeki işsizlerin mikdarına ait tanzim olunan bir cedveli buraya bulâsa ediyoruz. Bu cedvele göre bugün işsizler adedinin en kesif bulunduğu memleket Almanyadır. Almanyada elyevm 3,526,000 işsiz vardır.

İngilteredeki mukayyet işsizlerin miktarı ise 2,809,000 adedile gösterilmektedir. Üçüncü derecede gelen İtalyada bugün 1,148,000 amele boş ve işsiz gezmektedir.

Fransaya gelince; bu memlekette işsizlerin adedi, diğerlerine nazaran şayanı hayret derecede azdır. Elimizdeki cedvele göre bugün Fransadaki işsizlerin miktarı ancak 293,198 kişidir.

Kaç Kişi Ölüyor?

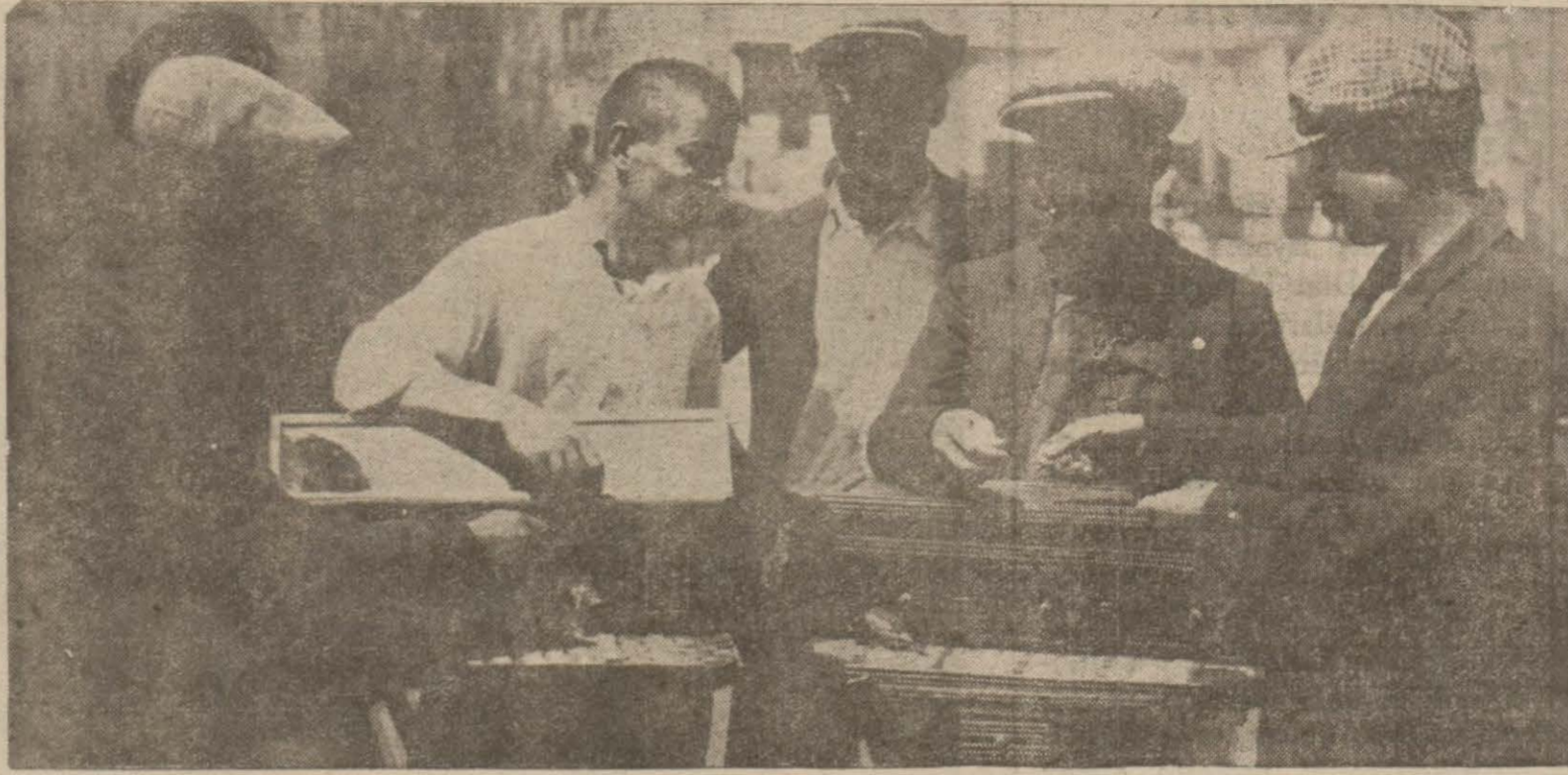
Yapılan bir cetvele göre Fransada bir sene zarfında umum nüfusun binde on beşi muhtelif hastalıklardan ölüp gitmektedir. Halbuki İngilterede senelik ölüm nisbeti daha azdır. Bu şimal memleketinde ölenlerin miktarı bin nüfusta dokuz kişidir.

Bir Deniz Faciası

Antalya (Hususi) — Rüşumat muhafaza memurlarında Selim Efendinin oğlu on sekiz yaşlarında Selim Efendi denizde yüzerken yüzme bilmediği için boğulmuş, cesedi uzun taharrıyattan sonra bulunarak çıkarılmıştır.

Beşerin En Çok İnanıldığı Şey

Yalan, Hepimizin Bilerek İnanığımız Bir Şeydir Ki, Asıl Tuhafı Da Buradadır

İstanbul sokaklarında hâlâ görülen kuş niyetçileri

İnsanların falcılık yapması yasaduktan sonra gaipten haber vermek hassası, anlaşılabilir kuşlara geçti, hemen her sokağın başında bir kafes:

— Tali, niyet... Niyetinize bakıyor, taliinize bakıyor.

Kafes sahipleri, âdeta psikoloğ kesilmişler. Yüzü boyalı geçince bir kız geçerken, derhal atılıyorlar:

— Kısmet açıklığı için, gönül derdi çekenler için...

Bir mektepli grupunun önünde şöyle dile geliyorlar:

— İmtihanda kazanacak mıyım? diye düşünme... Yüz para verip bir kâğıt çek... Olmuşu, olacağı, geçmişi, geleceği, hepsini yazıyor.

Yaşlı hanımlara, cami dönüşü rastlayınca:

— Dünya ve ahiret, her ne muradın varsa, şu küçük kuşun ağzından dinle!..

İhtiyar bir hanım, önüm sıra giderken falcı kuşları görünce, yolunu şaşırması gibi geriye döndü. Hissettirmeden yavaşca kendisini takip ettim. Kafes sahibi müşterisini güler yüzle karşılamıştı:

— Görünmez oldun büyük hanım... Maazallah, hastalık sağlığı bizim için... Bayağı merak etmiştim.

Büyük hanımın neşesi yerinde değildi. Kafesin önüne bir yüzük fırlattı:

— Hadi hadi... dedi, bütün söyledikleri yalan çıktı. Hasta için çektiğim. Biliyorsun ya..

— Allah şifa versin, bilmez miyim?

— Kızcağz can alıp can veriyor. Doktorlar, akşama sabaha diyorlar.

— Vah vah vah.. Acıdım doğrusu...

Falcı kuşlar bir an evvel hakedecekleri darı tanesine kavuşmak için kafeste sabırsızlanarak cik cik ötüyorlardı.

Kuşlardan en açık gözünün önüne mavili kırmızılı bir yığın kâğıt uzatıldı. Minimini gagasile, kuşcağz, bu kâğıtlardan bir tanesini çekip ötekilerden ayırdı.

Büyük hanım, kişilerde korkunç bir haber saklıyan bir telgraf almış gibi, kâğıdı bir türlü açamıyordu. Kuş sahibine sordu:

— Yeni yazı mı, eski yazı mı?

— Yeni yazı...

Bu cevabı alınca, yanında duran bir çocuğa seslendi:

— Kuzum oğlum.. Yeni icat Türkçeyi pek sökmemiyorum. Sen şu kâğıdı kâmilce oku da bana anlativer!

Çocuk, ağır ağır fal kâğıdını okuyor:

"Dünyaya vakitsiz küsmüş, bir gençsin. Fakat Allahtan ümidini kesme. Sevdiğine yakında kavuşacaksın. Üçü erkek dördü kız, yedi çocuğun olacak. Düşmanların çoktur amma, sana fenalıkları dokunamayacak. Ömrün varsa (?) yüz sene yaşarsın.."

Hele bu son cümleyi dinlerken kendimi tutamayıp gülüme başladım. Fakat kadıncağz, gülmedi, hatta fahm söylediklerinden hoşlanmıyordu, âdeta bir haller oldu ihtiyara.. Birden elli sene gençleşmiş gibi kırılıp dökülmiye bile başladı. Neden sonra kendini topluyarak:

— A... dedi, hiç te halime göre çıkmadı! bu yaştan sonra evlenip barklanmak benim neyime?

Söylene söylene uzaktı.

Biraz sonra kafesin önüne bir hoca yanaştı. Fakat kelli fellî hocalardan değil, kılık kıyafet düşkünü birşeydi. Ayakta garibane boynunu büküp fahmın çekilmesini bekledi.

Hocanın kısmetine ne çıktığını göremedim. Fakat yüzü güldüğüne göre falından memnundu.

Kuşlar, hiç boş durmuyor. meraklıların biri gidip biri geliyor. Örgülü, saçlı, ağızları karamelâh civar mahallelerin nekadar kıızı varsa burada.. Birisi fal çekti mi, okumak için hepsi başına toplanıyorlar. Arada bir, manalı gülüşmeler.. Kulak kulağa fısıltılar..

— A... Kadeşim... Senin ki tıpkı tıpkısına çıktı...

— Doğru, söyle... Kime tutun sen?..

— Ona işte... Bilmiyor gibi söylüyorsun?..

— Kah kah kah kah.. Vallahi tuhaf.. Dört kaşlı civan da ne demek?..

Bu fal kâğıtları içinde, kızları alâkadar eden şeyler de olacak ki, fiskosların bir türlü arkası gelmiyor. Muhakkak olan birşey varsa fal çekirenlerin içinde, bazı Allahlık biçareler müstesna, kimsenin fala inandığı yok.

Kuş falcısının anlattığına bakılırsa, bu kâğıtları kuşlara çekirmek, faldan sayılmamış. Diyor ki:

— Efendim.. Fal başka, bu başka.. Hayvan kısmı, falcılıktan ne anlamış ki?.. Önüne kâğıdı uzatırsın, uzaktan yemi gösterirsin, gagasile yapışıp çeker. Amma bunları işe alıştırması epeyce zahmetlidir. Günlerce uğraştırır bizi... Bir kere de alıştı mı, artık korkma...

Sordum:

— Günde kaç kuruş (kazanıyorsun?)

— Bunun kazanmasından ne olur ki?.. Kuşların gıdası çıksın, yetişir. Doğrusunu isterseniz, bu tevezuu pek yerinde bulmadım.. Yarım saat içinde yirmiden fazla çocuk niyet kâğıdı çektiğine göre, şıpın işi yüz paradan yirmi beş kuruş kıvrıyordu. Akşama kadar, bunun üç mislini daha yapsa, oturduğu yerde bir lira para kazanmış olacak..

Bu zamanda hani fena ticaret te değil. Asıl, tatlı tarafı, sermayesiz olması.. Zahireciler içinden okkasını beş kuruşa kuşyemi al.. Yenicamidedeki kuşçuların tanesi bir, iki liradan üç dört kuş peyda et. Kafesi sırtına vurup çarşı pazar dolaş.. Artık kısmete ne çıkarsa?..

Bir aralık kuşçuya sordum:

— Kazanç en ziyade hangi semtlerde oluyor?

Pek kurnaz bir tavırla, "Ağzımdan lâf almak istiyorsun amma, yağma yok..." der gibi sırtıttı. Sonra, işi kısa kesip savuşmak için:

— Eh.. dedi, Yenicami tarafında bazı cemaat günleri zararsız iş oluyor. Anadoludan gelen, malûm ya, bir kere oraya düşer! Köylüler filân, ara sıra, niyet çektirirler. Bizim gibi adamlar

Kari Mektupları

Bahşış Usulünü Kaldırmalı

Hergün bütçemizden bir kısmını yalayıp yutan sakim bir itiyattan bahsetmek istiyorum; bahşış usulü..

Bu fena âdetle, buhranlı ve parasız zamanımızda mücadele edemezsek bu dertten hiçbir zaman kurtulamayız demektir. Bahşış parası her ay muazzam bir yekûn tutmaktadır. Meselâ lokantada günde iki defa yemek yediğimiz zaman yüzde on garson hakkı verdiğimiz halde ayrıca on kuruş ta bahşış bırakıyoruz. Bir yerde traş olduğumuz zaman mutlaka kalfaya çırağın bahşış veriyoruz. Birahane, pastahane her yerde bahşış vermiye âdeta mecbur tutuluyoruz.

Ne ise, şimdi yaz geldi garip drop parasından kurtulduk. Hele hamama gittiğimiz zaman şu veya bu nam altında elli kuruş bahşış vermeğe mecbur tutuluyoruz. Gece saat 12 de apartmanımıza dönecek olsak, her ay kapıcıya muayyen bir para vermeliğimize rağmen bize kapıyı açtığı için eline beş on kuruş sıkıştırıyoruz. Bu bahşış usulü bizi için için kemiren bir derttir. Bununla kat'i surette mücadele etmeliyiz. Eğer sade halkımızın ferdi teşebbüs ve mücadelesi kâfi gelmezse, belediye bizzat bu işle mücadele etmelidir.

Şefik

Cevaplarımız

N. R. Hanıma:

Mıntakanızdaki belediye dairesine müracaat ederek şikâyetle bulunursunuz. Anlattığımız vaziyet sade sizin şahsî sıhhat ve rahatınızı değil, bütün bir mahalleyi rahatsız etmektedir. Belediye her halde alâkadar olacaktır.

★

Dördüncü işletme 1 inci sınıf memurlarından Halit Beye:

İfadenize nazaran bahsettiğiniz meselede hakkımız olduğu anlaşılıyor. Ancak bu kabil şahsî iddiaların neşirini matbuat kanunu menetmiştir. Bu itibarla iddianız, mahkeme kararile sabit olursa, o vakit neşredebiliriz. Müddeiumumiliğe ve alâkadar müfettişliğe, hatta Meclis Riyasetine bir istida ile müracaat ediniz.

İçin bu ölümlü dünyada ne olacak beyim?.. Üç kuruş kazandı mı, bey de sen, paşa da.

O sırada bir çocuk koşu koşu geldi:

— Falcı.. Seni çağırıyorlar.

— Nereden çağırıyorlar?

— Nah.. Şu karşiki evden..

Kuşlarını alsın da gelsin, dediler. Garip bir çekingenlikle etrafına baktıktan sonra cevap verdi:

— Eve gelirim amma, bir fal on kuruş.. Sonradan tatsız olmayalım.

Çocuk gitti, geldi:

— On kuruş olsun.. Zararı yok diyorlar.

Kafesi sırtlayıp giderken:

— Ne yaparsın, dedi, bazı kibar müşteriler, dışarda fal baktırmağı ayıp sayıyorlar..

Bütün ev halkının irili ufaklı kafesin etrafına sıralanıp güllüğe oynasa fal çektiğimizi, gözümüzün önüne geldi. Kendi kendime:

— Şu dünyada, muhakkak ki, dedim, hepimizin en çok inandığımız şey yalan.. Hem de yalana, yalan olduğunu bilerek inanıyoruz.. Asıl tuhafı buradadır..

★★

Bu Sayfa

Haftada Bir Defa Neşrolunur Ve Bütün Dünya Matbuatını Size Getirir.

Dünya Matbuatında

GÖRDÜKLERİMİZ

Bu Sayfada

Dünya Matbuatında Çıkan Meraklı Hikâye, Yazı Ve Makaleleri Bulacaksınız.

Dünya Matbuatında Gördüğümüz Garibeler

Zehir Yiyen Adam

Rao isminde bir Hintli, en kuvvetli zehirleri yediği halde zehirlenmemekle maruftur.

Bu Hintli, maruf doktorların huzurunda bir oturuşta şunları yemiştir:

Bir çanak dolusu asitnitrik

Canlı bir gılanın başını

Birkaç parça odun

Bir miktar çivi

Bir bardak

Bir tabak

Bunları yerken hiçbir hile yapmamış ve seyircileri hayrette bırakmıştır.

★

Işıktan Kaçan

Milyoner

Amerikalı milyonerlerden biri tamamen karanlık bir odada hayatını geçirmektedir. Bu adam gündüz ışığının odasına sızarak girmesinden bile müteessir olur. Onun için odasının perdeleri daima inik bulunur ve içerde elektrik yanar.

★

İhtiyarlar İçin

Daimi Kirpik

Son zamanda kirpikleri düşen ihtiyar ve hastalara ameliyat ile kirpik takmaya başlamışlardır. Bu kirpikler bıyık veya sakal kılından yapılıyor. Bir daha dökülmüyor. Fakat zaman ile sakal gibi büyüyor. Onun için arada sırada makasla uçlarını kesmek lazımgeliyordu.

★

Dişlerle

İşiten Adam

İngilterede, doğduğundan beri sağır ve dilsiz yaşayan bir adam, şimdi dişlerle işitme başlamıştır.

Bu adam bir gün lokantada yemek yerken yemek listesini ağzına koyarak ısırmaya başlamış. O vakit etrafındaki sesleri hafifçe işitme başladığını hissetmiş. O gündenberi dişleri sayesinde işitme başlamıştır.

Filhakika ses, bir ihtizaz meselesidir. Dişler arasında bulunan bir madde bu ihtizazı alarak dişler vasıtasıyla işitme merkezine göndermekte ve bu sayede sağır bir adamın işitmesine yardım etmektedir.

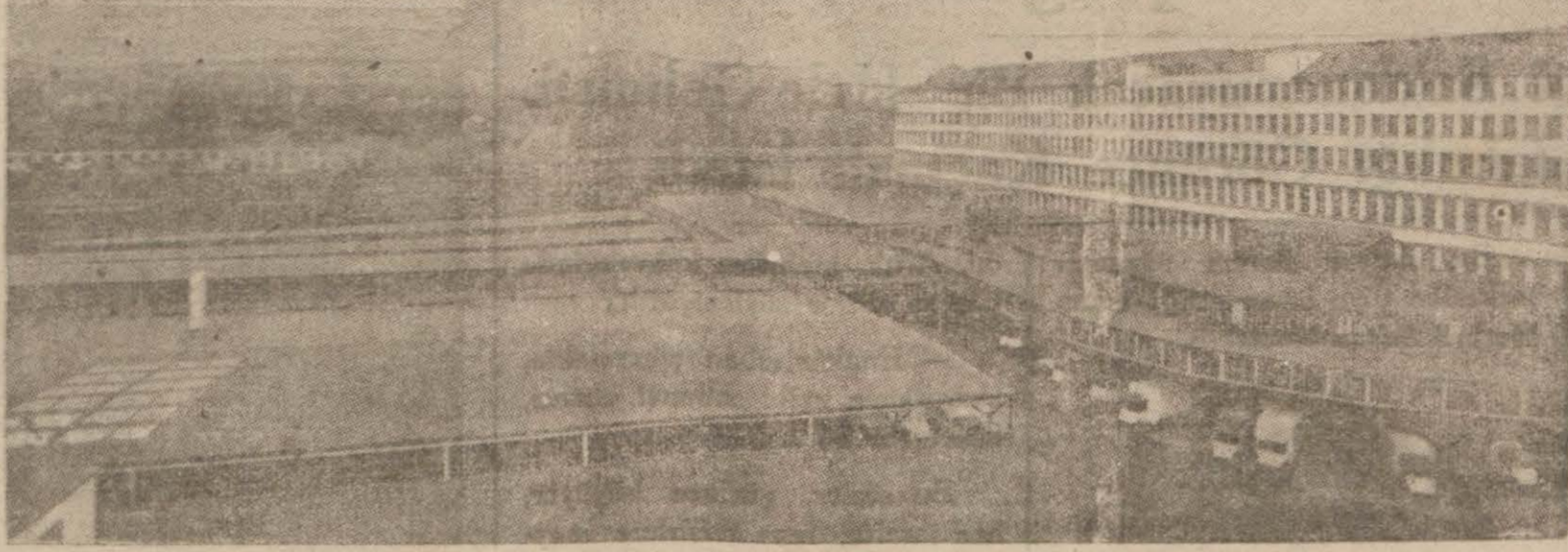
★

Kaymıyan

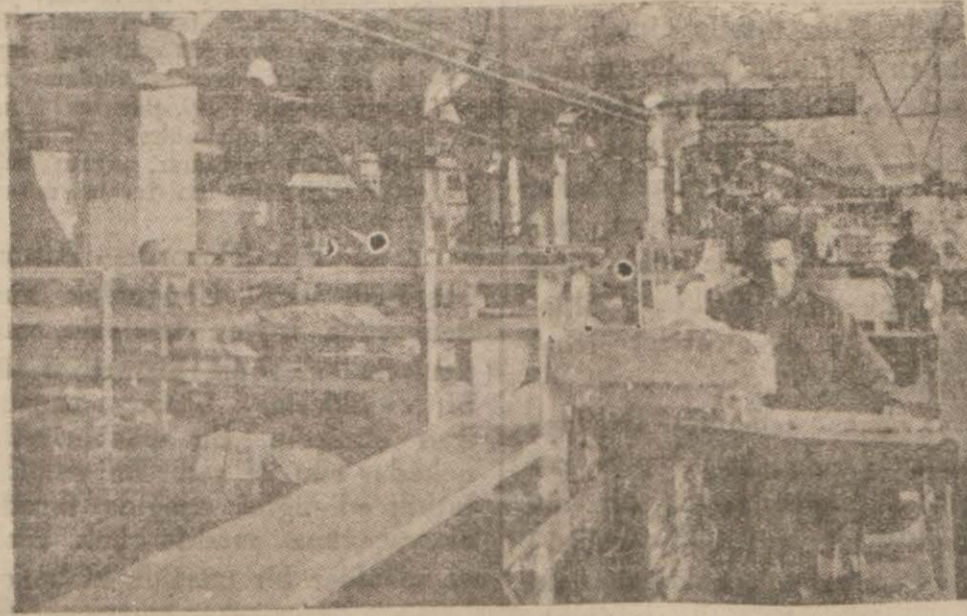
Sabun

Amerikada on yaşında küçük bir kız bir gün hamamda yıkarken, elindeki sabun kayıp gitmiş. Kızcağız bundan müphem olarak kaymıyan sabun icat etmiştir. En küçük muhteri olarak Amerika ihtiralar sergisinde maddalya almıştır.

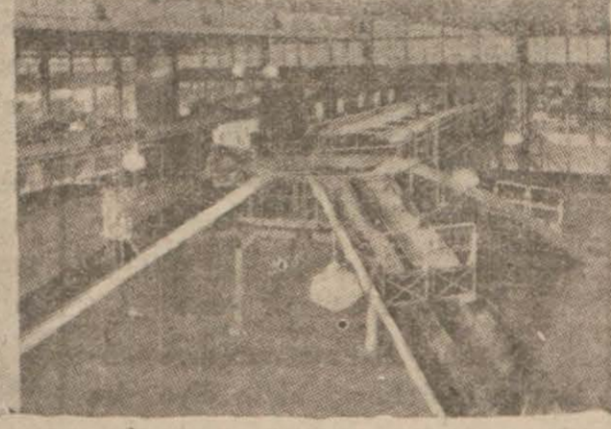
Dünyanın En Mükemmel Postanesi

Zürichte yeni bir posta binası - Bina bir taraftan trenlere, bir taraftan caddeye merbuttur. Postayı bir taraftan alır, bir taraftan otomobillerle sehra sevkeder.

Pakeller burada otomatik makinelerle tasnif edilir.

Mektuplar otomatik makinelerle yollanır, tasnif edilir ve sevkolunur.

Garip Vak'alar

Yugoslavyada berberler hükümete müracaat ederek jilet bıçaklarının men'ini istemişler ve gündün güne herkesin jilet kullandıkları hasebile berberliğin zeval bulduğunu söylemişlerdir.

★

Bazı Avrupa fabrikalarında ameleleri daha çabuk ve daha şevkli çalıştırmak için iş esnasında gramofonla caz plâkları çalmaktadırlar.

★

İngiltere dünyanın en çok kilisesi olan yerdir. Her on bin kişiye 47 kilise isabet etmektedir.

★

İngilterede otobüslere her sefer esnasında levanta sıkırlar. Maksat yolcuların benzin kokusundan rahatsız olmalarına mâni olmaktır.

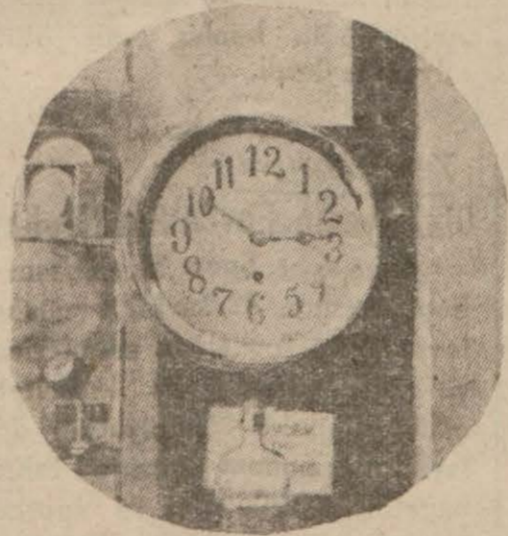
★

Bazı Avrupa şehirlerinde bankadan para alanlar bir detektifin himayesi altında idarehanelerine dönerler.

Londrada Kaza Yüzünden 6,691 Kişi Öldü

Londra, 4 - Geçen sene zarfında vesaiti nakliye kazaları yüzünden 6691 kişi ölmüş 202,119 kişi yaralanmıştır. Kazaların çoğu ağustos ayında vuku bulmuştur.

Amerikada İçki Yasağını Tehzil Ediyorlar

Amerikada içki yasağı mücadelesi. Bira fıçısından bir saat, saatin rakamı da bira şişesidir.

Garip Bir Bisiklet

Garip tek tekerlekli bir bisiklet

Başkalarının Fikirleri

Meşhur Amerikan edibi Rudyard Kiplingin bazı fikirleri:
- Hepimiz doğuştan birer kumarcıyız.

★

- Toprak muallimlerin en makulü ve en iyisidir.

★

- Kelime, insanların kullandığı en kuvvetli ilaçtır.

★

- Düşünmek amatörler için çok tehlikeli bir şeydir.

★

- Edebiyatın sırrı insanlarda değil, kelimelerdedir.

★

- Kimse taliin ne vakit geleceğini bilemez. Fakat her vakit ondan istifadeye hazır olmak lazımdır.

★

- Hayat bize yalnız uğrunda ıstırap çektiğimiz şeyleri sevmesini öğretir.

★

Servet için servet arkasında koşmak zahmete değmeyen bir şeydir.

★

Bizi sevindiren ve gücendiren şeyler, daima küçük şeylerdir.

★

Dünyada değişmeyen yegâne şey, insanın tabiatıdır.

★

Herkes verdiğinden fazla şey almak ister.

★

Çalışmak itiyat ve zevkini kaybedenler, onun mükâfatını başkalarına terk ediyorlar demektir.

Dünya Matbuatında Gördüğümüz Kesifler

Telefonla Görüyorlar

Paris, dünyanın telefonla muhabere edenleri birbirine gösteren ilk şehirdir.

Bundan iki hafta evvel telefonda konuşurken muhabere edenlerin birbirlerini görmelerini temin için yapılan tecrübeler muvaffakiyetle neticelenmiştir. Galeri Lafayette yapılan tesisat sayesinde buradan, bir gazete idarehanesine telefonla resim gönderme tecrübeleri yapılmıştır. Konuşurken iki taraf ta birbirlerini görmeye muvaffak olmuştur. Şimdi bu muvaffakiyet üzerine Pariste telefonlara televizyon ilâve edilmektedir. Yakında bütün Paris telefon muhaberatında konuşanlar birbirlerini görebi- leceklerdir.

★

Kâinatı Gören

Makine

İngilterede kâinatın seyrini gören ve fotoğrafını çeken yeni bir makine yapmışlardır. Bu makine milyonlarca senede bize ışıklarını gönderen yıldızların seyrini, feza da rasat- henelerin göremediği hâdiseleri fotoğrafla kaydedebilmektedir. Bu makinenin adesei 10 ton tutmaktadır. Gece gündüz açık bulundurulmakta ve şayanı hayret fotoğraflar almaktadır.

Bu makine sayesinde kâinatın şimdiye kadar meçhul kalmış birçok esrarı da meydana çıkacaktır.

★

Taksili

Motörler

Fransada, sokaklarda işliyen otomobillerde olduğu gibi, nehir ve denizlerde işliyen küçük motörlere de taksit koymaya başlamışlardır.

★

Bahrimuhiti

Gececek Tayyare

Bir Fransız muhteri, düşmiyen ve denizde batmayan yeni bir tayyare icat etmiştir. Bu tayyare ne havada, ne karada, ne de denizde hiçbir tehlikeye maruz değildir. Havada düşmez, denizde batmaz, karada indiği zaman kırılmaz.

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul: Eski Zaptiye Catalçeşme sokağı 25

Telefon İstanbul 26203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf: İstanbul SON POSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE	1 Sene	2700 Kr.
1400 Kr.	6 Ay	1100 -
750 -	3 -	800 -
400 -	1 -	300 -

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz cevap için mektuplara 6 kuruşluk Pul ilâvesi lazımdır. Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

OTUZ YENE EVVEL, BİZİ İDARE EDENLER...

Sultan Muradın Çılgınlıkları!

Artık Onun Deliliği Saklanamıyacak Bir Hale Gelmişti.
Selâmlıkta Kalabalığı Görünce Kaçmak İstedi

Muharriri ★

Her Hakkı Mahfuzdur

— 25 —

Veliâht Abdülhamit Efendi, mutadı veçhile erkenden kalkmış, Dolmabahçe sarayının denize nazir penceresinde oturuyor, sabah kahvesini içiyordu. Sarayın hünkâr dairesinde, bir e çığlık koptu. Birinci kâki pencerenin camı, büyük bir şanğırtı ile parçalandı. Pencereden, sırmalara ve nişanlara mustağrak bir adam, rihtıma atladı. Başu açık, saçları dağınık bir halde, koştu. Şehzadegân dairesi yanındaki demir parmaklıklara tırmandı, öbür tarafa aştı. Harem Ağaları koğuşunun önündeki kayık havuzuna yaklaştı. Kendini havuza atacaktı. Fakat, bu gü-rültüyü duyan ve o tarafa koşan iki hademe, hemen bu adamı sımsıkı yakaladı. Havuz başından geri aldı.

Şimdi, bu üç adamın arasında, şiddetli, bir mücadele başlamıştı. Bu mücadele esnasında, o muhteşem adlı adamın göğsündeki nişanlar, kopuyor, yerlere düşüyor; omuzundaki sırmalı apoletleri yerlerinden fırlayarak göğsüne doğru sarkıyordu... Bu adam, bir aralık şiddetle silkindi, hademelerin elinden kurtuldu. Tekrar Hünkâr dairesine dönmek için demir parmaklığa doğru koştu. Hademeler yetiştiler. Kollarına girdiler. Demir parmaklığın kapısı kilitletiği olduğu için, arka kapıdan götürmek istediler. Fakat o, sımsıkı parmaklıklara yapışmış, inliyor, anlaşılmaz feryatlarla manasız sözler söylüyor, parmaklıkları bırakmak istemiyordu. Hademenin biri sabredermedi. Evvelâ onu omuzlarından tutup şiddetle sarstıktan sonra, ellerini kurtarmak için parmaklarının üstüne vurmaya başladı.

O zaman yukarıdaki pencereden gü-r ve kalın bir ses:

— Alçak nerif.. Ona karşı el kaldırıma nasıl cesaret ediyorsun. Senin ellerini kırarım.

Diye bağardı. Hademe başını kaldırdı, baktı. Pencerede sarkan Veliâht Abdülhamit Efendinin sapsarı kesilen çehresine karşılaştı.

Gürültü, her taraftan duyulmuştu. Harem ağaları koşuyor, mücadele edenlerin etrafını alıyor, pencerelerde, sürülen kafeslerin arası, kadın başlarıyla doluyordu. İhtiyar, zayıf bir harem ağası, koşa koşa geldi. Daha hâlâ parmaklığı sımsıkı tutan adamın etrafını kuşatanları, aralıyarak ileri atıldı. Artık bitap bir hale gelen o adamın ellerine sarıldı, yalvarmaya başladı.

— Gel şevketlim.. gel aslanım... Hadi, dairei humayuna gidelim de istirahat buyur. Akşamdanberi helâk oldun. Artık yeter, şevketlim...

Bu ihtiyar harem ağasının şevketlim diye hitap ettiği adam (Beşinci Sultan Murat) tı.

Sadrazam Said Paşanın hamisi
Damat Mahmut Paşa

Sultan Azizi mecnun diye tahandan indirenler, akıllı diye bu adamı tahta çıkarmışlardı. Halbuki bu adam, daha tahta çıktığının ertesi günü, en bariz cinnet alâmetleri göstermeye ve kendisine bağlanan ümitleri, birer birer kesretmeye başlamıştı.

Sultan Azizi hal'ederek bunu tahta çıkaranlar, evvelâ bu hal'i saklamak istediler. Bir taraftan en müktedir doktorları getirerek mecnun padişahı tedavi ettirirken, diğer taraftan da halka:

— Hünkâr çıban çıkartıyor. Bu çıbanlar dolayısıyla ata ve araba binemiyor. Onun için bir müddet istirahat etmesi lâzım geliyor.

Diyorlardı. Fakat halk arasında dedikodu büyüyor, bilhassa cuma selâmlıklarının yapılması, efkârı umumiye üzerinde şüpheli tesirler husule getiriyor-

du. Artık mahalle kahvelerinde bile şu sözler söyleniyordu:

— Hünkâr çıban çıkarmakla, sadrazamın naibi saltanat olması, lâzımgelir mi?...

Bu sözler, gittikçe büyüyor, her tarafta, fena tefsirlere meydan veriyor, vükelâya karşı herkesin emniyet ve itimadını selbediyordu.

Halkı biraz tatmin etmek ve korkulan bir aksülamelin önüne geçmek için Sultan Muradı arasına selâmlığa çıkarmak ve halka göstermek lâzımgeliyordu.

Halbuki Sultan Murat, her çıkışında cinnet nöbetlerine tutuluyor, vükelânın halktan saklamak istediği sırrı bizzat izhar ediyordu.

Bir cuma selâmlığı Beşiktaş camisine yapılmıştı. O gün padişahı süt gibi beyaz bir ata bindirmişler, (Tebdil eskisi) atın başından çekiyor, iki hademe de padişahın yanlarında gidiyordu. Saray kapısından çıkıp ta birdenbire kalabalığı gören padişah, derhal atın üstüne kapandı. Kollarını atın boynuna doladı... Bir cuma günü de arabadan atlamak ve kaçmak istedi. Artık bütün bunlar, tevil götürmeyen şeylerdi.

[Arkası var]

Yeni Neşriyat

Olimpiyatın Fevkalâde Nüshası

Olimpiyat Spor Mecmuasının bugün çıkan 32 sayfalık nüshai fevkalâdesi, fevkalâde mündericât ve'elliye yakın nefis kılıçlarla çıktı. Bugünkü Olimpiyattan dolayı mecmuanın güzide tahrir heyetini tebrik eder ve sporculara tavsiye ederiz.

Dante Algiyeri Cemiyetinin Reisi Anlatıyor

Evvelki gün Sofyadan şehrimize 38 İtalyan seyyahı gelmiştir. Dante Algiyeri Cemiyetinin azası olan bu seyyahların ekserisi İtalyanın yüksek memur, muallim, doktor ve avukatlarından mürekkeptir.

İtalyan seyyahları Taksimde Cumhuriyet âbidesine bir çelenk koymuşlardır. Bundan sonra Tepebaşında Kaza d'italya'da şereflerine verilen resmi kabulde hazır bulunmuşlardır. Cemiyet Reisi Meb'us M. Mezzi, Türkiye'ye gelmekle bahtiyar olduğunu söylemiş ve Türk - İtalyan dostluğundan bahsetmiştir.

Akşam üzeri bir nutuk söyleyen M. Mezzi nutkunu şu cümle ile bitirmiştir:

— Bilginin kuvvetile istiklâlini tekrar iktisap eden ve şimdi büyük kahramanlıkla cihan buhranına mukavemet eden büyük bir milletin arasında bulunmakla çok bahtiyarım..

Meb'us M. Mezzi

Seyyahlar şehrimizde on gün kalacaklardır. Gelecek hafta Bursa'ya gidecekler ve orada bir iki gün kalacaklardır.

İş Kanununun Son Hazırlıkları Yapılırken..

Eskiden Kalma, Tecrübe Mahsulü Eserlerden De İstifadeyi Unutmamalıyız

— 7 —

Yazan: Ahmet

Bir kısım ocakların umumî görünüşü

Zonguldak muhabirimiz Ahmet Bey İş Kanununun son hazırlıkları yapıldığı şu sırada, istifade edilebilir ümidile havzaya ait eski ve faydalı bir takım esasları toplamıştır. İçinin birçok ihtiyaçlarının birçok zaman evvel düşünülmüş olduğunu gösteren bu vesikalar, şayanı dikkattir. Bu noktadan derecini münasip bulduk:

Zonguldak (Hususi) — Altmış beş sene evvel Zonguldak madenlerinde işliyen amelenin, madenlerin "mecburi hizmet,, e tâbi olduklarını birkaç misalle izah etmiştim. Bu mecburiyetin ne kadar sıkı ve şedit bir şekilde tatbik edildiğini aşağıda ibretle okuyacağınız madde çok canlı ve mânidar bir misaldir ki bence Dilâver Paşa nizamnamesinin en sakat tarafı da burasıdır. Madde şudur:

— Ameleden birisi mahza kariyesine savuşmak efkâr ve desisesile izharı hastalık yolunda bulunduğu halde hastagânın tedavisi için sayei devavayei Hazreti Padişahide madeni mezkûrda bir tabip bulunduğundan vizita ettirildikte hastalığı karini sıhhat olup ta cüz'i başu ağrısa tabibi mumaileyh marifetile tedavi olunması ve ziyadece hasta bulunduğu halde sahibi ocak tarafından köy için mekkâre hayvanı tedarik olunarak yanına adamı mahsus terfikan hanesine gönderilmesi ve amelei merkumenin hastalığı hiyle ve sania idüğü tahakkuk ederse ikmali müddetine değin yine işine reddolunması nizamattan bulunduğu misillü ve şayet hotbehot firara cüret ederse iadesile ibretlissairin iki kat müddetle istihdam olunacaktır..

Madde, amele aleyhine çok ağır bir hükmü ihtiva ediyor. Görülüyor ki, nizamnamesinin hemen bütün maddelerinde, o zamanın zihniyet ve görüşleri arasında amele lehine bariz bir temayül gösteren Dilâver Paşa hastalık bahsında çok mühim davranmıştır. Bir kere, ufak tefek hastalıklar için ameleye müracaat ve şikâyet cüreti vermeyen çok ağır bir hüküm koyduğu gibi ağır hastalar için de madenciye ancak, hastayı bir hayvana yükliyerek defi belâ kabından köyüne göndermek gibi hafif bir vazife vermiştir ki o zamanın iş şeraitine ve düşünüşüne göre nekadar hüsnü niyetle yapılmış olursa olsun, çok sakat bir görüş mahsulü olduğunda şüphe yoktur.

Dilâver Paşa, nizamnamesine ilâve ettiği bir ihtiyar maddesile grevlerin, mevzii tatili iştigallerin de önüne geçmeği düşünmüştür. Onun için bakınız ne diyor:

— Ameleden birisi diğer birini tahrik ve igva ile işinden istinkâf ve firarına sebep olduğu tahakkuk edildiği halde mü-

cazat olmak üzere firari merkum yerine muharriki merkum iki kat müddetle istihdam olunacaktır..

Bundan sonra vaktin bazı zürefasına nizamnameye "Katrıcı nizamnamesi,, dedirten uzun bir "Kiracıyan,, faslı geliyor. Ocaktan hayvanlarla kömür nakleden bu sınıf maden amelesine verilen ehemmiyetin derecesini anlamak için aşağıya geçirdiğim maddeyi okumak kâfidir:

— Kiracıyan postalarının vakte növbetlerinde günü gününe gelip umuru nakliyata bir an sekte götürülmeyecek surette sevki umur mutena olduğundan ve halbuki, bunların vaktü zamanile ademi sevki müddet kaza ve muhtaranın gayret ve dirayet veyahut ademi dikkat ve müsâmahalarından neşet edeceği dahi âşikâr bulunmağla vaktile gönderilmeyip te teahhur ve tenzilâta sebep olan veyahut kiracı ve ameleyi cenahı tesahubuna alıp ta maden hizmetine göndermeyen müdür ve muhtaran mes'ul tutulacağı gibi işbu memurin taraflarından irsal olunup ta gelmemiş olan veya gelip ikmali müddet etmeksizin firar eden kiracı, hidematı miriyeden istinkâf edenler hakkında terettüp eden cezaya mazhar olacaklardır..

Altıncı fasıl kömür tesellümünde vukuu melhuz yolsuzluklara karşı, konulmuş hükümleri ihtiva etmektedir ki, başlıca maddelerinin isimleri şunlardır:

"Yazıcı ve kantarcının vukuu hilesi, edna kömür alınması, kömürün vezni hakikisine sahte fazla zammı ilâ..."

Karie bir fikir verebilmek için bu maddelerin en dikkate şayan olanlarından ikisini buraya naklediyorum:

— Yazıcı ve kantarcı veznedecikleri kömürü bilâgaraz velâfesat vezin ve tahrir edip bu hususta hile ve hüda tarikine sülûk edip te bir uygunsuzluğu tahakkuk eylediği halde ceza kanunnamei hümayunu ahkâmına tevffikan müstahakki mücazat olmaları misillü başlarında bulunan memur dahi işbu cezadan bisseyap ve mes'ul tutulacaktır.

— Kömürün hini tenzilinde tozsuz ve topraksız ve kesme ve taşsız olmak üzere cevizen ve nihayet fındıktan ufak alınmıyarak şayanı kabul kömür mubayaa olunması başında bulunan memur ve yazıcı ve kantarcının vazifei zimmetleri olup dikkatsizlikten veyahut sahibi kömürüne tesahüp veyahut saireden dolayı ihanet tarikine gidenler tahakkuk eylediği halde kabulü gayri şayan olarak almış oldukları kömürün iki kat esmanı kendilerinden tazmin ile mücazat olarak tazmin olunan meblâğ mâdeni mezkûra varidat kaydolunacaktır.

Zaro Ağadan Daha Yaşlı Bir İhtiyar: Temo

Temo Ağa, Zaronun, Gönüllü Olmak İçin Yaşını Büyüttüğünü Söylüyor

Bitlis, (Hususi) — Tesadüfi bir seyahatle buralara kadar gelmiş olmam, beni, Zaro Ağanın ağabeyi addolunmak icap eden Temo Ağa ile tanıştırdı. Bu ihtiyar adam Kerp köyünde oturuyor. Temo Ağayı, Şeyh Mehmet adlı birisinin tavsiyesiyle görmeye karar verdim. Şeyh Mehmet, Tepzin köyünün ağasıdır. Bu köy 20-25evden mürekkep ve hemen hepsi sabık şeyhin oğulları ile torunlarına aittir. Bu adamın okadar büyük bir şöhreti var ki yemin ettikleri zaman bile "Şeyh Mehmedin başı için" diyorlar.

Yukarıda da söylediğim gibi şeyh Mehmedin tavsiyesiyle bin bir meşakkate katlanarak Kerp köyüne gittiğim zaman, ilk işim, Temo Ağayı fotoğraf makinemin karşısına oturtmak istemek oldu. Fakat o, büyük bir mülayemet ve inatla başını salladı:

— Olmaz, oğul, bu yaşa geldim, daha resim çekirtmedim. Bundan sonra da çekirtmem.

İster istemez arzusuna mutavaat ettim.

Ve torunlarından birinin tercümanlığı ile konuşmaya başladık.

Çünkü Temo Ağa Türkçe bilmiyordu, ümmî bir adamdı. — Temo Ağa kaç yaşındasın? O, omuzlarını silketti, zihnen birtakım hesaplar yapar göründü, içinden çıkamayınca cevap vermedi. Fakat tercümanlık yapan torununa uzun boylu birşeyler anlattı ve torunu da bana dönererek dedi ki:

— İki de delikanlı iken Zaro Ağa ile gürşemişler. Zaro Ağayı yenmiş. O zaman Zaro, arkasını sıvamış "sen benden kuvvetli ve yaşlısın!", demiş.

Bu hâdise de gösteriyor ki Zaro ile Temo arasında bir miktar yaş farkı vardır.

Bu sırada yine tercümanlık yapan torunu vasıtasıyla sordum:

— Zaro Ağa (160) yaşında olduğunu söylüyor, ne dersin.

Sözlerim, ihtiyara tercüme edilince gayriihtiyari güldü, bu gülüşle yüzünün buruşukları bir kat daha arttı, şu cevabı verdi:

— Zaro gönüllü asker olmak için yaşını tashih ettirmişti. Bunu iyi biliyorum!

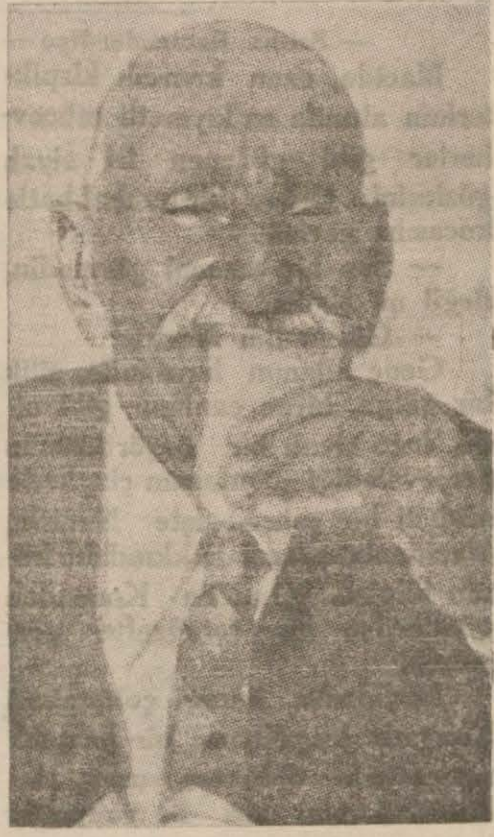
Temo Ağaya sordum: — Peki sen asker olmadın mı?

— Hayır. O zaman evim, aşağıki yolun kenarında idi. Gelip geçenler bana misafir olurlardı. Bu yüzden askere gitmedim. Temo Ağa Yeniçeri ocaklarının lâgvini gayet iyi hatırladığı gibi kendisinin 160-165 yaşlarında bulunduğunu gösteren bir takım hatıralar da anlatıyor.

Bunlardan bir tanesi Mutki kasabasının kazaya tahvil edilmesidir.

Temo Ağa o zaman yeni evlenmişti. (Bu havalide o zaman 30-35 yaşından evvel evlenilmediği de herkesin malûmudur.) İlk tayin edilen kaymakam bu adamın evinde kalmış, sonra mahalli memuriyetine gitmiştir.

Mutkinin kazaya tahvil edilmesi ise 150-155 senelik bir meseledir. İdare tarihi bunu böyle kaydeder.

Zaro Ağa (Son Avrupa seyahatinde) yoğurt, süt reklâmı yaparken

Şu hale göre 160-165 yaşında olan Temo ağadır. Zaro ağa ise, ona nisbetle 15-20 yaş küçüktür. ayrılmak için Temo ağanın elini tuttum. Öyle bir sıkı ki canım yandı.

Köyden ayrılırken Temo ağa beni evinin kapısından teşyi ediyor, babam yerinde birtakım ihtiyarlar da divan durmuş, bekliyorlardı. Kim olduklarını sordum: — Torunlarımız! dedi.

Ben ilerlerken o arkamdan hayıflanıyordu: İki sene evvel kadar Bitlise yaya gider gelirdim, şimdi gidemeyeceğim gibi geliyor!

Durmuş Ali

RADYO

5 Haziran Pazar

İstanbul — (1200 metre) 18 gramofon, 19,5 Bedayi musiki heyeti, 20,5 gramofon, 21,45 Jans, saat ayarı, 21 tamburi Refik Bey ve arkadaşları, 22 tango orkestrası.

Bükreş — (394 metre) 20 Saraydan kız kaçırma ismindeki opera.

Belgrat — (429 metre) 20 şarkı, 20,5 radyo orkestrası, 22 opera parçaları, 23 keman konseri, 23,5 akşam konseri.

Roma — (441 metre) 21 Haber, saat, hava raporu, gramofon, 21,45 Kar çiçekleri ismindeki opera.

Prağ — (488 metre) 20 orkestra, 21 Bratislavadan nakil, 23,55 gramofon.

Viyana — (517 metre) 19,35 Romanya intibaları, 20,40 Angonun kızı ismindeki operet, 23 Viyana şarkıları.

Peşte — (550 metre) 20,45 Spor haberleri, 21 stduyoda tiyatro 22,50 orkestrası.

Varşova — (1411 metre) 20,50 Halka ismindeki operet, gece yarısından sonra dans havaları.

Berlin — (1635 metre) 21 Operadan nakil.

6 Haziran Pazartesi

İstanbul — (1200 metre) 18 Gramofon, 19,5 alaturka musiki, 20,5 gramofon, 21 alaturka saz, 22 orkestra.

Bükreş — (394 metre) 20 Salon orkestrası, 20,5 konferans, 20,45 Harfon Sola, 21,05 salon orkestrası.

Belgrad — (429 metre) 20 gramofon, 20,50 akşam konseri, 21,40 piyano, 22,30 Viyanadan nakil.

Roma — (441 metre) 21 Haber, gramofon, 22 Del Petrolionun 19 uncu senfonisi, 23 Hafif musiki.

Prağ — (488 metre) 20 dan itibaren Ostravadan nakil, 22,05 Trio, 22,30 piyano konseri, 23 son haberler ve gramofon.

Viyana — (517 metre) 20,35 hava raporu, 20,35 filarmoni cemiyetinin konseri, 22,5 şarkı ve musiki, 23 konser.

Resminizi Bize Gönderiniz,
Size Tabiatınızı Söylüelim.

3 Emin Bey: İlgüzar ve aculdür.

Boş durmaz, kendisine bir iş bulur, arkadaşlığı sıkıcı değildir, çabuk ahbab olur. Kadın mesailinde kıskançlık gösterir. Fikirlerinin kabulü için münakaşa ve iddiadan çekinmez.

2 H. Naci Bey: Vakurdur. Baş olarak çalışmakta ve çalıştırmakta muvafak olur. Oturucu işlerden hazzetmez, başkalarına minnet etmekte müstağni davranır gururunu feda, tahakküme tahammül edemez. Bazan tok sözlü olur ve sözleri batar.

7 Nezir Bey: Azimkârdır. Bazan inatçı olur. Menfaatlerini sever, kolay kolay feragat edemez, intizam kuyudatını kısmen ihmal eder. Pek üzüntüye gelemmez.

8 Kâzım Bey: Zekidir, hayale daha çok yer verir, his ve heyecan mevzularıyla alakadar olur. Zevki selimi vardır, fili cesaret ve mücadeleyi davet edecek hâdiselerden uzak kalmak ister, pek sıkıntıya gelemmez.

11 N. Alâeddin Ef: (Talebe). (Fotoğrafının darcini istemiyor. Tatlı yaramazdır. Hoşlanmadığı şeylere karşı çabuk itiraz eder. Pek kanaatkâr değildir. Küçük bir şeyi büyütürük nakleder. Tasarrufa riayetkâr değildir.

6 Halit Bey: Hovardaca ve cür'et-kârane hareketlerden hoşlanır. Ağır söze tahammül edemez. Zevk ve içki âlemlerini sever, elinden iş gelir. İğbirarımı çabuk unutmaz, rahatına pek düşkün değildir.

Fotoğraf Tahlit Kupenana 11 inci Sayfamızda bulacaksınız.

Peşte — (550 metre) 20,30 Yüksek musiki mektebinden nakil.

Varşova — (1411 metre) 20,45 gazetesi 21 halk konseri.

Berlin — (1635 metre) 20 Siyaset bahisleri, 30,35 Lenin ve Bolşevizm hakkında bir konferans, 20 konser, 22,10 «Viyana Nurenberg» ismi altında operet havaları.

HARUNÜRREŞİT

112

Yazan: ★ ★

Tarihin Esrarengiz Sayfaları

Fakat Cafer onları himaye ediyor, beni tezli etmeye çalışıyor. Çünkü bizzat halife olmak istiyor.

— İftira, ağır bir iftira! Lütfediniz de beni sonuna kadar dinleyiniz. Caferin saltanat zararına, yegâne düşüncemiz olan saltanat zararına servet kazandığımı, saltanat hazinesini soyduğunu inkâr edebilir misiniz? Bakınız, rica ederim; onun emlakının varidatı bütün saltanatın hasılatına müsavi gibidir. Elimde vesikalar vardır. Bizimkilerin senelik gelirleri yirmi beş milyon dinardır. Halbuki saltanat hazinesine mağrip hududundan ta mağrip hududuna kadar olan yerlerden yılda ancak yirmi milyon dinar giriyor! (2). Beni Haşim hanedanına mensup olan bizlere aylıklarımızı sadaka vericesine biner on biner sayıyorlar. Halbuki onlar, bu vezirler halifeden daha müdebdep, daha muhteşem bir hayat sürüyorlar. Bu gasbin, bu tecavüzün verebileceği neticeleri düşünmüyor musunuz?

— Bermekilerin serveti hakikaten büyüktür. Bunu ben de biliyorum. Fakat itiraf etmeliyiz ki, onlar paralarını hasislik göstermeden sarfediyorlar. Aramızda kim var ki Caferden, yahut pederinden, yahut biraderinden bir hediye almış olmasın? Caferin hazinedarı söyledi: Yılda on iki milyon dinar, sadaka ve hediye dağıtıyorlarmış! Bu suretle para yine hükümete, ricaline ve halka avdet etmektedir. Caferin halife olmak istediğini ileri sürerek Harunürreşidi şüphelendirmek, hiddetlendirmek kolaydır. Lâkin bu iddiayı tevsik etmek güçtür. Hoş, Caferin katlide okadar basit bir iş değildir. Çünkü çok taraftarı var.

— Demek ki, saltanatımızı soysa da, hilâfete göz dikse de, ensemizde pilâv pişirse de mazur! O halde aile namusuna leke sürmekte hakkı varmış. Kendisini tebrik etmeliyiz! İsmail, bu sözden bir şey anlamadığını gösteren bir hareket yaptı ve İbnülhâdi izahat verdi.

— Cafer, Haşimi kanımı da telvis etti, Abbasesi mükerreren analığa çıkardı.

— Yalan!.. Vezir bu cüreti gösteremez!

— Gösterdi ve hâlâ gösteriyor. Emirülmüminin hazretleri bugün Bermeki kanı taşıyan yeğenlere maliktir. Zaten Cafer, işte bu yeni emirler için saltanatın inkılâp yapmak istiyor. Anaları Haşimi olduğunu ileri sürerek kendi çocuklarını halife yapmayı tasarlıyor!

İsmail, bütün kan damarlarından cebren süzülüp alınmış ve değersiz bir adamın damarlarına zerre zerre nakledilmiş gibi renksizleşti ve güledi:

— İşte buna tahammül edilmez. Dediğin sahih ise Cafer ölmelidir, Bermeklik ışığı sönmelidir.

İbnülhâdi teminat verdi, Abbasenin doğurduğu çocukların, Hasanla Hüseyin Medinede büyütülmekte olduklarını söyle-

di. Bunun üzerine ihtiyar Haşimi derin bir düşünce geçirdi:

— Vaziyeti, dedi, hüsnü idare etmeliyiz. Emirülmüminine, namusunun çamura düştüğünü söylemek tehlikelidir. Bunu, ben yapamam. Sen de yapamazsın. Öyle bir adam olmalıyız ki Caferi kını, bizden de, kuvvetli olsun.

Ve bir nebze teemmülü müteakip ilâve etti:

— Sen, sabık vezir İbnürrebi ile görüş. Fakat Abbasesi işini bir denbire açma. Yalnız herifin Cafer hakkındaki gayzını körükle. Öyle sanıyorum ki İbnürrebi, Bermek oğulları aleyhinde vesika toplamakla meşguldür. Bizim bilmediğimiz birçok şeylere vâkıftır. Kendisinden Caferi ithan edecek bir hakikat öğrenebilirsen bana haber ver, halifeye söyleyeyim. Bu suretle başlayan hücumu yavaş yavaş genişletiriz. Sırası gelince Abbasesi işini de ortaya atarız. O, son hamle olsun, anladın değil mi! Haydi, durma git, İbnürrebi gör.

İbnülhâdi sabık veziri mahut Fenhasın evinde buldu. Bermek oğullarının insaf bilmez bir düşman olan İbnürrebi, esir tacirinin evinde halayık pazarlığıyla meşgul idi. İbnülhâdinin de, gûya cariyeye almak üzere oraya geldiğini görünce hemen istikbaline koştu, bir sürü tebasbuslar yaptı, nefsi için ayırdığı halayıkları kıymetsiz bir takdime olarak, ona ihda ettiğini söyledi ve nihayet Fenhas tarafından bir eğlence tertip edilmesine müsaade diledi.

Fenhas, vaktile Harunürreşide yaptığı gibi bunlara da sofralar kurdurdu, sazlar hazırladı, rak-kaseler getirdi. Genç prensle sabık vezir, geniş bir salona geçtiler, eğlenmeye koyuldular. İki de afaki mevzular üzerinde dolaşıyorlardı. Sözü, müşterek düşman üzerine intikal ettiremiyorlardı. Cafer, ıssız köşelerde, onları sanki korkutuyordu.

Bermek oğullarının bu iki düşmanı, arzularına tamamen zıt mevzular üzerinde gezinirken kafaları da tüssülüyorlardı. Belki nebiz, onların tereddütlerini giderecekti, içlerindeki gayzı ortaya döktürecekti. Fakat bir tesadüf, nebizin de yapamıyacağı vazifeyi ifa etti ve aynı hedefi kovalayan iki adam, birdenbire gönüllerini açmak imkânını buldu.

Bu tesadüf, bir kadının İbnürrebi, ta o eve kadar gelip aramasile vukubuluyordu. Kadın, bir tesbih göndererek vürudunu İbnürrebie bildirmişti. Sabık vezir, bu nişaneyi görünce görmez kıpkırmızı oldu.

— Müsaade buyurunuz ya seydi, dedi, bir ziyaretçi ile görüşeceğim.

İbnülhâdi, lâfife etmiş olmak için sordu:

— Dişi mi, erkek mi?

— Dişi, fakat cariyel!

Genç prens bu sefer kaşlarını çatı:

— Vezirlerin halayıkları karışmaları, onların ayağına gitmeleri ne vakittenberi âdet oldu?

(A. C. V. 42)

Cenup Denizlerinde Bir Seyahat Macerası

Altın Peşinde..

Uç Serseri.. Üç Milyoner

Bu tarzda yürüye yürüye, daha doğrusu koşa koşa güneş henüz doğarken gölün kenarına vardılar. Burada gözlerine çarpan ilk şey yeşil gemisinin bıraktıkları yerde değil, fakat mukabil sahilde bağlı bulunuşu oldu. Geminin yanına gitmeleri için bütün gölün etrafında uzun bir çark hareketi yapmaları lazımdı.

Sandal geminin bordasında yapışık duruyordu. Fakat ortada ne Makar vardı, ne de arkadaşları!

Kaptan Hulün tekrar kızacağı tuttu:

— Bakınız şu külhanilerin yaptıkları iş! diye bağırdı. Gemiye öbür tarafa geçirmişler, şimdi oraya nasıl gideceğiz?

Hagton:

— Elbette bir kolayını buluruz, diye cevap verdi. Bereket versin ki gemiyi alıp gitmemişler bundan sonrası elbette kolaydır.

Sözünü bitirmemişti ki karşı sahilin ağaçlar arasından bir gölgenin sıyrılarak gemiye yaklaştığını gördüler. Bu, Makar'dı. Elinde bir sepet tutuyordu.

Kaptan Hul ile arkadaşları Makar'ın gemiye çıktığını gördüler.

Tilman;

— Bakınız elinde bir sepet var, dedi. Dikkat ediyor musunuz sepetin içinde bulunana geminin baş ambarına boşaltıyor! Büyük Allahım! Herif galiba defineyi buldu, boşalttığı altındır.

Kaptan Hul de bu fikirdeydi:

— Bana da öyle geliyor. Hayvana bakınız! Karşımızda olsun da saçlarından yakalayamayalım, tahammül edilir şey değil! Haydi çocuklar beklemeye lüzum yok, çaresiz sahili dolaşarak öbür kıyıya geçeceğiz, yüzmeyi düşünemeyiz. Çünkü muhakkak gölde köpek balığı vardır. Ne yapalım, kader böyle imiş, takriben otuz kilometre kadar fazla yol zörüneceğiz.

Bununla beraber Şaya ile konuşmaya başlayan Şaji başka bir çare keşfetti ve kendisi icabında köpek balıklarına karşı müdafaa etmek üzere bıçağını dişleri arasına alarak güle atıldı.

Gölde hakikaten insanı bir hamlede ikiye bölen köpek balıkları vardı. Fakat Saji korkmuyordu. Suyun içinde köpek balıklarına bıçak ile hücum etmeyi birçok defalar tecrübe etmişti. Diğer taraftan burada bulunan köpek balıkları da açık denizde yaşayanlar kadar büyük değildi.

Sahilde kalanlar Makarın elinde sepet ile gemiden inerek tekrar ağaçların arasına daldığını gördüler. Aradan biraz zaman geçti.

Saji bu müddet zarfında gemiye yaklaşmış, sandalı çözmüş, içine atlamıştı, şimdi kürek çekerek bu sahile geliyordu. Bu, ancak beş dakika sürdü. Sandal geldiği zaman hep birlikte binek karşı sahile geçtiler.

Gemiye ilk olarak tirmanan Kaptan Hul oldu. Ve doğruca baş ambara koşarak merdivenden aşağı indi.

Geride kalanlar kaptanın ambarında bir kibrit çıktığını anladılar ve hemen o anda bağırmaya

Kaptan Hul Nihayet İstedığı Adama Kavuştu : Makar Karşısındaydı

başladığını işittiler.

Kaptan Hul:

— Altın, Altın, toprağa karışmış altın! Diye avaz avaz bağıyordu.

Bir hamlede güverteye çıktı, yüzü gözü kan hücumuna uğramıştı, kıpkırmızıydı, elinde de iki tane altın vardı:

— Bu görülmüş şey midir?

Diye bağıyordu. Gemide yarım ton toprak var. Toprağın içinde de saçılmış bir halde bir hayli altın! Fakat bu adam işi değildir! Toprağı ne diye taşıyor anlayamıyorum. Defineyi ya bulmuştur, ya bulmamıştır. Bulmamıştır. Bulmamış ise altınları nereden getirmiştir?

(Arkası var)

ÇANAKKALE

“O Zamanlar Dostça Bir Hareket Türkiyeyi Bitaraf Bırakabilirdi,”

(Baş tarafı 1 inci sayfada Türkiye harpten, şarkın en büyük devleti olarak çıkacaktır.)

Bu son zamanda bile vaziyet itilâf devri için ümitsiz değildi. An'anevi İngiliz dostluğu hâlâ istinat edilebilecek bir kuvvetti. Arkadaşlarını ittifaka teşvik eden Enver Paşa şiddetli muhalefetlere maruz kalıyordu.

Tabiaten ihtiyatlı olan Talât Paşa, umumî vaziyet vuzuh kespedinceye kadar, onu bitarafağa ikna ediyordu. Türk kabinesinin ekseriyeti harte muhalifti.

O zaman İngiliz ve Fransızların dostça bir hareketi, ve Türkiyenin istiklâl ve tamamiyetinin temini, Türkiyeyi bitaraf bırakmağa kâfi gelebilirdi.

Fakat kader başka türlü istedi. Henüz harbe girmek arzusunda olmanın ve Türkiyenin harbe gireceğini ummayan İngiltere, Türk hükümetinin vereceği kararın ehemmiyetini kavrayamadı. Temmuz ve ağustos ayları içinde İngiliz sefiri İstanbulda bulunmadı. 18 ağustosta vazifesine döndüğü zaman ise zar atılmış bulunuyordu.

Temmuz sonlarına doğru harp bulutları ufukları sarmaya başladığı zaman Türklerin en büyük endişesi, tamamiyeti milkiyelerinin temini, ve yaklaşan fırtınadan azami derecede istifade edebilmektir. O vakit Türkler Almanların yenilmez bir kuvvet olduklarına kani idiler. İngilizlerin harbe iştirak edeceğini tahmin etmiyorlardı. Fakat Çarın boğazlar üzerindeki ihtirasatına artık mâni olmak istemiyeceğini zannediyorlardı.

Binaenaleyh Türkiye için açık bir yol kalıyordu: Almanya ile birleşmek. Türkiyeyi lüzumunda yalnız o kurtarabilirdi. Binaenaleyh Wangenheim muradına eriyordu. Resmî Alman vesikalarına nazaran, 27 temmuz akşamı geç vakit sadrazam Alman sefirini davet etmiş ve Türkiye, Almanya, Rusya arasında tedafü ve taaruzî bir ittifak aktini teklif etmiştir. 24 saat geçmeden Berlin bu teklifi resmen kabul etti. 31 temmuzda Enver paşa ordunun seferberliğini ilân etti. 2 ağustosta Almanya ile ittifak muahedesi imzalandı.

Ötedenberi boğazların sevkinceys noktasından haiz olduğu askerî ehemmiyet üzerinde çok durulmuştu. Fakat 1914 ten son-

radır ki Napoleonun 1808 de söylediği sözün ehemmiyeti anlaşıldı. Hatta bu kadar mahirane bir surette boğazları elde etmeye çalışan Almanya bile bu ehemmiyeti tamamen kavramış değildi. Türkiyeyi kazanmakla Rusya ile Fransa arasındaki münakaleyi kapayacağını, bir kısım Rus ordularının Türk istilasına karşı Kafkasa gönderileceğini düşünmüştü.

İngiltere harbe iştirak ederse Türkler sayesinde İngilizleri Süveyş kanalında meşgul etmeyi, ve bir Hint isyanı ile İngiltereyi rahatsız etmeyi de nazarı dikkate almıştı. Fakat Almanyanın Türkiye hakkındaki plânı, Boğazlarda cereyan edecek bir harple pek alakadar değildir. Bir tarafta Rusya ve Fransayı mağlûp ettikten, Balkan hükümetlerini ve asli birer devlet haline getirdikten sonra Alman nüfuzunu İran körfezine kadar uzatmak mümkün olacaktır. Almanyanın en mühim gayesi bu idi.

Fakat sonradan Boğazları kapamakla Rusyanın kan damarını kurutmak mümkün olduğu anlaşıldı ve Almanlarla beraber, itilâf devletleride bunu ancak o vakit idrak edebilmişlerdi.

Wangenheim muahedeyi müzakere etmişti. Fakat İngilterenin harbe girmesi, az daha muahedenin imzalanmasına mâni olacaktı. Muahede 1914 fırtınasından evvel imza edilmiş ve İngilterenin harbe gireceği hesap edilmiş olduğu için, bu yeni ittifak Türkiyeyi Enver ve Talâtın bile aklına gelmeyen büyük tehlikelere maruz bırakıyordu. O vakte kadar Türklerin en büyük korkusu, Rusların Karadeniz donanması idi. Goben ve ve Breslâv zırhlılarının İstanbula gelmesiyle bu tehlike bertaraf edilebilirdi. Alman Amiralî Souchon Türk donanmasının kumandasını ele alacak, ve Kafkasa hududunda yapılacak tahşidat tehlikeden masun bulunacaktı. Fakat daha muahedenin mürekkebi kurumadan İngiltere Berlîne ultimatom verdi ve Türkiyenin maruz bulunduğu tehlike o vakit vuzuh kesbetti.

(Arkası var)

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nakili: Hüseyin Zeki

Gençleşen Kadın

— Saliha Hanımefendiye —

Macide, uzun kıvrık kirpiklerinin altında en kıymetli mücevherler gibi gizlenen iri siyah gözlerini, taşkın bir muhabbetle kocasına çevirdi.

— Sen hiç annemi görmedin, değil mi Nadir?

— Görmedim Macidel

Genç adamın hayalinde, silik bir gölge, biran canlanı gibi oldu. İnce siyah bir başörtüsünün çerçevesindeki muntazam çizgilerle sevimli bir çehre.. İşte Nadirin, Macidenin annesi hakkındaki bütün bilgisi.. Onu da Konyadan gönderilen bir fotoğrafta görmüştü.

Macidenin annesi çoktanberi Konyada idi. Kocası bir hastalık neticesinde öldükten sonra, Halide hanım kızı ile yapılmaz kalmış ve konyadaki kız kardeşinin musirrane daveti üzerine oraya gitmiş ve yerleşmişti. Macide o zaman on üç yaşında idi; tahsili yarıda kalmıştı. Halbuki daha okumak ta istiyordu. Annesine yalvardı yakardı, nihayet iknaa muvaffak olarak İstanbula geldi. Bir iki komşunun himmetile mektebe girdi. Son sınıfına kadar okudu, bitirdi.

İşte Nadir, Macideyi, o zaman, mezun talebenin müsamesesinde görmüş, beğenmiş ve sevmişti. Bazı vesilelerle tanıştı; günlerce, haftalarca görüştüler, birbirlerinden pek hoşlandılar. Nadir, Müdürü bulunduğu müesseseye dolgun bir maaşla Macideyi de aldı.

Nihayet Nadir teklifini yaptı: Macide ile evlenmek istiyordu. Zaten, genç kızın kalbinde de böyle bir arzu yok değildi; kabul etti. Annesine yazdığı son mektupta müdürünün teklifini de bildirdi. Ve annesi İstanbula gelmeden düğün olup bitti.

★

Genç kadın bütün bunları bir iki saniye zarfında düşünürken, annesini büyük bir hasretle özlediğini hissetti. Bir an tereddütten sonra:

— Nadir dedi, annemi birkaç ay için getirirsen? O kadar göreceğim geldi ki...

— Kaç senedir bunu ilk defa mı hatırladın? Tabii, yavrum! Yaz bir mektup!

Bir hafta sonra, bir cuma günü, Halide Hanım geldi.

... Damadını pek beğendi. Nadir de kainvalidesinden hoşlandı. Ve günler, haftalar geçmeye başladı. Bir gün, bir tarafta davetli idiler. Macide, mutlaka annesini de götürmek istiyordu. Nadir, kainvalidesinin; siyah başörtüsü, maşlahı, topuksuz yayvan iskarpinleri ile nasıl gideceğini söylüyordu. Genç kadın:

— Ben onun kıyafetini düzeltirim. diye ısrar etti.

Hakikaten dediğini yaptı: Annesinin başörtüsünü - muvafakatile - attı; saçlarını hususi berberinde kestirdi; ince blüzar, modaya muvafık roplar giydirdi, bacaklarına ipek çoraplar, ayağına yüksek ökçeli zarif iskarpinler aldı, nihayet sırtına, terzisinde mükemmel bir manto yaptırdı.

Halide Hanım o kadar mutasassıp bir kadın değildi. Okumuştun, malumatlı denebilirdi. Ve... Çok güzeldi. Fazla ısrar etmedi.

Nadir eve döndüğü zaman bu mesele için canı sıkılıyor, bir türlü, Macidenin annesini davete beraber götürmek istemiyordu. Fakat salona girer girmez, biran olduğu yerde çivilenmiş gibi sabit kaldı. Gözleri, aynanın karşısında saçlarını düzelden Halide Hanıma dikildi, kaldı.

Ana kız kakkahalarla gültüyor, Nadirin hayretten bir karış açılmış ağız ve halile alay ediyorlardı. Genç adam, hayreti geçince bir iki adım yürüdü, neşeli neşeli

— İnanılmıyacak şey, vallahi! dedi. Sizi bir yabancı kadın sanmıştım.

Halide Hanım ne kadar güzelleşmiş ve gençleşmişti! Bir yabancı, şüphesiz, ana ile kızı birbirinden ayıramaz, hiç olmazsa, annesini ablası zannederdi. Hele vücudü! Nekadar müteneşip ve mevzundu?

Günler geçiyor, Halide Hanım, güneş ve yağmur altında yerini seven bir çiçek gibi hergün biraz daha inkişaf ediyordu. Nadir, bir gece şu rüyayı gördü. Kayınvalide ile damat beraberce geziyorlardı. Sabah, çok erkendi. Nadir, Halide Hanımın koluna girmişti. Yüksek otların üzerine otururlar; macidenin annesi, Nadire hararetili haretli bir şeyler anlatıyordu.

Birden irkildi ve uyandı ve o uyanışla beraber kalbine bir yılan girdiğini anladı.

(Sonu yarın)

Hüseyin Zeki

Hergün

Japonyada
Siyasî
Suikastler

S.

(Baş tarafı üçüncü sayfada)

Briyan - Kellog misakımı imzalayan ve Cemiyeti Akvamda aza olan Japon hükümeti, bir taraftan milletini sükûta davet ediyor, diğer taraftan da Şanghai ve Mançuri meselelerini imkân nisbetinde halle uğraşıyordu.

Bu suretle mutedil bir siyaset takip eden kabine reisi İnukay "Kankardeşliği ittihadı", azası tarafından katledildi, bugün müfrit milliyetperverler orduya istinat ederek, Japonyayı kadim ve an'anevi haline rücu ettirmeye çalışmaktadır. Beyaz ırka karşı kin ve adavet hergün artmakta "Kankardeşliği İttihadı",nın aza kadrosu gün geçtikçe kabarmaktadır.

70 sene zarfında Japonyayı mad'eten ihya eden Garp medeniyeti bugün o milletin nefretini celbetmektedir.

"Kankardeşliği İttihadı",ına karşı sempati beslemekte olan Jeneral Arakinin, yeni Amiral Sayto kabinesine harbiye nazırı olarak girmesi şayani dikkattir. Jeneral Araki, Çine karşı şiddet istimalini, Mançurinin Japonyaya ilhak edilmesini istiyenlerin başında gelir. Jeneralin kabineye girmesi müfrit milliyetperverlerin galebesinin bir işaretidir ki bu noktadan bilhassa bir Rus - Japon harbi endişesinin meydana çıkmasına sebep olmaktadır.

İşten El Çekmiş Bir Hırsızın Hatıraları:

Edgar Pip Dirildi

Muharriri:
Arnold Golopen
- 17 -

Parasız Bir Araba Seyahati - Gece Yarısı Bir Hâdise - Hangarda Bir Otel Safası - Geçmiş Zamanların Hatırası - Şimdi Ne Yapacağız ?

Kararsız düşünüyordum. Arabacı:

— Belki dostunuzda vardır? diye sordu.

Bu suale bizzat Manzana:

— Hayır, yoktur, diye cevap verdi.

Arabacı sabırsızlanıyordu. Nihayet:

— Bana bakınız, ben oyuna gelmem! diye bağırdı. Bana bahşiş hariç olmak üzere on sekiz frank borcunuz vardır, ya parayı verirseniz, yahut ta karakola gideriz. Ben:

Pekâlâ, dedim, haydi karakola gidelim. Buraya uzak mıdır?

— Hayır, beş dakika sürmez!

Manzana ile ben tekrar arabaya bindik ve araba da hareket etti.

Manzana ne yapacağını bilmiyordu. Kulağıma eğilerek.

— Hakikaten üzerinizde beş yüz franklık bir banknot var mı? diye sordu.

— Ne gezer? Herifi avutmak istediğimi anlamadınız mı? Elimde beş yüz Frank diye tuttuğum kâğıt bir gazete parçasından ibarettir. Değil beş yüz franga, beş yüz paraya bile sahip değilim... Dostlarımız sizden elmas aşırıkları gibi benden de cüzdanımı araklamışlar!

— Nasıl? O halde karakolda ne yapacağız?

— Deli misiniz? Karakola ne diye gidelim. Yavaşça sağımızdaki kapıyı açınız, ben de solumdakini açacağım. Araba yavaş gidiyor. Gürültü etmeden atlıyabiliriz. Dikkat hazır mısınız?

Bu esnada karanlık bir sokakın köşesini dönüyorduk. Her ikimiz birden arabayı terkettik. O kadar yavaş ve o kadar çabuk atladık ki arabacının ruhu bile duymadı. Bittabi yere indikten sonra arkamıza dönerek arabanın kapılarını kapamamıştık. Arabacı bizim tüydüğümüzü mutlaka kapıların yürüyüş esnasında çıkardığı gürültüden anlamış, ve kim bilir ne kadar şiddetli bir küfür savurmuştu.

Maamafih ne olursa olsun biz bir iki dakika içinde karanlık bir sokağa sapmış, izimizi kaybetmiş bulunuyorduk.

Fakat maalesef bu sırada şiddetli bir yağmur başladı, bardaktan boşanırcasına yağıyordu. Bereket versin bu dakikada rihimin civarında bulunuyorduk. Bir hangara kapağı attık. Yalnız burada yan gelmek nasip olmadı. Bir gümrükçü bizi görmüş, arkamızdan gelerek köpek kovar gibi kovdu.

Oradan çıkınca az ötede yağın halinde duran balyaların arasına sığındık. Fakat maalesef orada da bekçi tarafından görüldük, yine kovulduk. Nihayet, dolaşa dolaşa, çatısının yarısı sökülmiş, metruk bir vagon bulduk. İçine girdik. Burada sabahı nasıl ettiğimizi gözlerimizin önüne getirebilirsiniz. Manzanaya hatırıma gelen küfürleri bol bol ibzal ettikten sonra köşemde düşünmeye daldım.

Bilmem dikkat ettiniz mi? İnsan belbaht olduğu vakit hep hayatının mesut geçen zamanlarını hatırlar. Bu gece ben de aynı zâfa düştüm.

Ramsgat sayfiyesinin plâjlarında cebim muvaffakiyetle neticelenmiş bir işin semeresi olan paralarla dolu iken Edith ile nasıl tanıştığımı düşündüm. Fakat işte şimdi ortada ne Edith vardı, ne de Rejan elması! Her ikisinde aynı zamanda kaybetmiştim.

Manzana beni kara düşüncelere dalmış görünce teselliye kalkıştı. Fakat adamı okadar haşin kelimelerle haşladım ki nihayet susmayı tercih etti.

Sabah olup ta ortalık ağarmıya başladığı zaman iki arkadaş bir meşveret meclisi kurduk. Şimdi ne yapacaktık? Hatırıma gelen ilk tedbir şehre giderek büyük otellerin etrafında dolaşmak oldu. Belki bu sayede hırsızlarla karşılaşabilirdik.

Aynı zamanda sür'at katarlarının hareket saatlerinde istasyon civarlarında da dolaşacaktık. Plâm derhal tatbik ettik. Yorgun, bitkin, fazla olarak da midemizin boş olmasına rağmen şu sokak senin, bu sokak benim saatlerce taban teptik.

Öğleden sonra saat iki idi. Daha ziyade dolaşmaya mecalim kalmamıştı. Manzananın revolverini satıp karnımızı doyuracak kadar para tedarik etmeyi düşünüyordum ki, öümde yürüyen bir adam nazarı dikkatimi celbetti. Ben bu yapıda bir adamı bir yerde görmüşümm amma, nerede? Bir türlü bulup çıkaramadım. Merakımı gidermek için elimde yalnız bir çare vardı. Adımlarımı sıklaştırarak yürümeye başladım, herifin önüne geçecek sonra arkama dönerek yüzüne bakacaktım. Fakat bu sırada adam bir kuyumcu dükkanına girdi. Kapıyı geçerken yan dönmüştü. Yüzünü tamamen gördüm ve derhal tanıdım. Bu, iki ihtiyar efendiden bir tanesiydi.

Ah, şüphe yok, bu defa da taliin lûtfuna mazhar olmuştuk. Muhakkak herif buraya elması göstermeye, hakiki olup olmadığını anlamaya gelmişti.

Manzanaya:
— Çabuk, dedim. Kaybedilecek vaktimiz yok. Beni taklit ediniz, şapkanızı kaşlarınızın üzerine kadar indiriniz. Eğer adam bizi tanırrsa fırsatı elimizden kaçırmış oluruz.

(Arkası var)

Büyük Tayyare
PIYANGOSU12 inci Tertip 5. inci keşide 11
Haziran 1932 dedir.Büyük ikramiye:
50.000 Liradır.Ayrıca: 15.000, 10.000 Liralık
büyük ikramiyeler ve 20.000
Liralık bir mükâfat vardır.Askerî Liseler İçin
Muallim Aranıyor

Aşağıda yazılı askerî lise ve orta mektepleri için hizalarında gösterilen muallimlere ihtiyaç vardır.

A) — Bu mekteplerde muallim olmak, ya Maarifin aynı derecedeki mektepler için müseccel muallimi olmak ve yahut branşına nazaran salâhiyeti haiz olmak lâzımdır.

B) — Haftada asgari 15, azami 20 saat ders okutmak.

C) — Talip olanların muvazzah adreslerini havi istidalarile Fiş-Tercümei hallerini haziran 932 nihayetine kadar Askerî Liseler Müfettişliğine göndermeleri.

D) — Kabul edileceklerden bilâhare ders senesi zarfında istifa etmeyeceklerine dair Noterden musaddak bir taahhüt senedi alınacaktır.

Münhal Muallimlikler

Kuleli Lisesi için: Tarih, coğrafya, riyaziye, fizik, Fransızca, Almanca. Ücret: 84.98 lira.

Bursa Lisesi için: Tarih, coğrafya, riyaziye, kimya Fransızca, Almanca. Ücret: 98.108 lir.

Maltepe Lisesi için: Tarih, coğrafya, riyaziye, Almanca. Ücret: 84.98 lira.

Erzincan Ortamektebi için: Türkçe, tarih, coğrafya, riyaziye, fizik' Fransızca. Ücret: 108 l리라.

Doktor Orfanidis

Zührevi ve cilt hastalıkları mütehasısı

Beyoğlu, Tokatlıyan karşı No. 251. Tel. B. O. 3734

Çiçek Ve Bahçe Müsabakası

Pariste Cazip Bir Müsabaka Tertip Edildi

Evelce gerek şehrimizde gerekse diğer şehirlerimizde halkın bahçeye çiçeğe karşı gösterdiği merak çok büyüktü. O zaman şimdiki gibi bahçesiz apartmanlar yoktu. Her evin, karınca karınca dedikleri gibi, kendine göre ufak veya büyük bir bahçesi vardı.

O bahçeler her zaman mevsimin icap ettiği rengârenk çiçeklerle bezenirdi. Fakat şimdi gitmiş bahçe ve çiçekten mahrum kalyoruz. Arsa fiyatlarının pahalılığı, apartman inşaatını intaç ettiği içindir ki İstanbul belki bir müddet sonra bahçesiz bir şehir manzarası alacaktır. Avrupa şehirlerinde bu mahzurum izalesi için umumi bahçelere ehemmiyet verilmektedir.

Bununla beraber oralarda hususî bahçeler de yok değildir. Çiçek iptilâsı ecnebilerin başlıca hususiyetlerinden biri olduğu malumdur. Avrupa şehirlerinde geniş arsaya malik olan hususî evlerin hemen hepsinde o büyük arsalar birer çiçek meşheridir. Bu münasebetle şunu da kaydedelim:

Geçenlerde Pariste bir bahçe müsabakası tertip edilmiştir. Bu müsabakada bahçesini fennî ve bedîî bir şekilde hazırlayan zat (100) bin franklık bir mükâfat almıştır.

Buradaki resimde gördüğünüz bahçe müsabakada ikinciliği kazanmış ve sahibine (60) bin fran hediye edilmiştir.

Bu bahçe, iddiaya göre, ziraat fennine en uygun ve bedîî kaideleri en ziyade haiz bir şekilde hazırlanmıştır!

Ankarada satılık veya kiralık lokanta

Arzu edenlere maa mobilya vayahut mobilyasız dört sene müddetle verilecektir. Çankırı caddesi maliye bahçesi karşısında Yeni Hilâl lokantasına müracaat.

Gülhane Müsamereleri

Bu seneki Gülhane Tıbbî müsamerelerinin sonuncusu bugün saat 17 de Gülhane konferans salonunda yapılacağından meslekdaşların teşrifleri rica olunur.

SELANİK BANKASI

Tesis tarihi 1883

Sermayesi Tamamen
tediye edilmiş

30,000,000 Frank

İdare Merkezi: İstanbul
Türkiyedeki şubeleri:GALATA, İSTANBUL, İZMİR
SAMSUN, ADANA, MERSİN

Yunanistandaki Şubeleri:

SELANİK, ATINA, KAVALA, PIRE
Bilümm banka muamelâtı. Kredi mektupları. Her cins nakit üzerine hesap küşadı. Hususî kasalar icarı.

Kulak, Boğaz, Burun Mütahassısı

Dr. Ekrem Behçet

Beyoğlu, Mektep sokak 1 Tel: 2496

Halepli Sünnetçi Başı Zade

SÜNNETÇİ

Ahmet Mahmut

Sirkeci: Beğir Kemal - M. Cevat ezahanesi karşısında T. 21486. Kadıköy 6 yol ağzı T. 19

Çocuk hastalıkları mütehasısı

Dr. SEMİRANİS EKREM H.

Beyoğlu mektep sokağı Tel: 2496

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehasısı

Cumadan maada hergün (2,30-5) İstanbul Divanyolunda No. 118

Tel: 22398

İklimler

Müellifi: Andre Moruva

Mütercimi: Haydar Rifat

Kitabın aslı bir senede 340 defa basılmıştır.

Sayfiye
Arıyanlar!

İstanbulun münasip bir seminde gazlık bir ev istiyorsanız;

Ev sahipleri!

Siz de evinizi mevsimlik olarak kiraya verecekseniz SON POSTA ya hemen bir ilân veriniz. Müşteri bulacağımızdan emin olabilirsiniz

Fotoğraf İhtilâli Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızı 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınız sıraya tâbidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at?	
Hangi suallerin cevabı?	
Fotoğraf intişar edecek mi?	
Fotoğrafın klişesi 30 kuruşluk pul mukabilinde gönderilebilir.	

Muallimlere Mühim Bir Fırsat..

Istanbul en havadar yerinde ve Adalarla Marmaraya fevkalâde nezâretli « Darülfünunlar Yurdu » nda bu defa muallimlere mahsus yalnız (40) kişilik bir daire hazırlanmıştır. Anadolu'dan İstanbul'a gelecek veya esasen İstanbul'da bulunup tatili huzur ve sükûn içinde geçirmek isteyen muallimlere mahsus olmak üzere hazırlanan bu kısımda da her türlü istirahat düşünülmüş ve esasen ticarî bir gayeden ziyade Türk gençliğine hizmet emelile tesis edilen yurttan muallimlerin istifade etmeleri için her ne lâzımsa yapılmıştır. Filhakika samimi, nezih bir aile ocağı şekli ve mahiyetinde olan « Darülfünunlar Yurdu », kendi muhitinde toplananların yemek, içmek, çamaşır, ütü ve saire bilcümle mühim ihtiyaçlarını « en müsait şekilde » temin edecek « yegâne mükemmel müessesesi », dir.. Yerlerini şimdiden tutmak, şifahi tahriren tafsilât arzu edenler Yurt Müdüriyetine müracaat etmelidirler. Yurdun bu teşebbüsü, munhasıran muallimlere mahsus olduğundan hariçten kimse kabul edilmez.

« Darülfünunlar Yurdu », Fatih - Kızıtaşı Kâmil Paşa konaklarındadır.

EMLÂK ve EYTAM BANKASI İLÂNATI

Büyükadada Kiralık Hane Ve Mesire

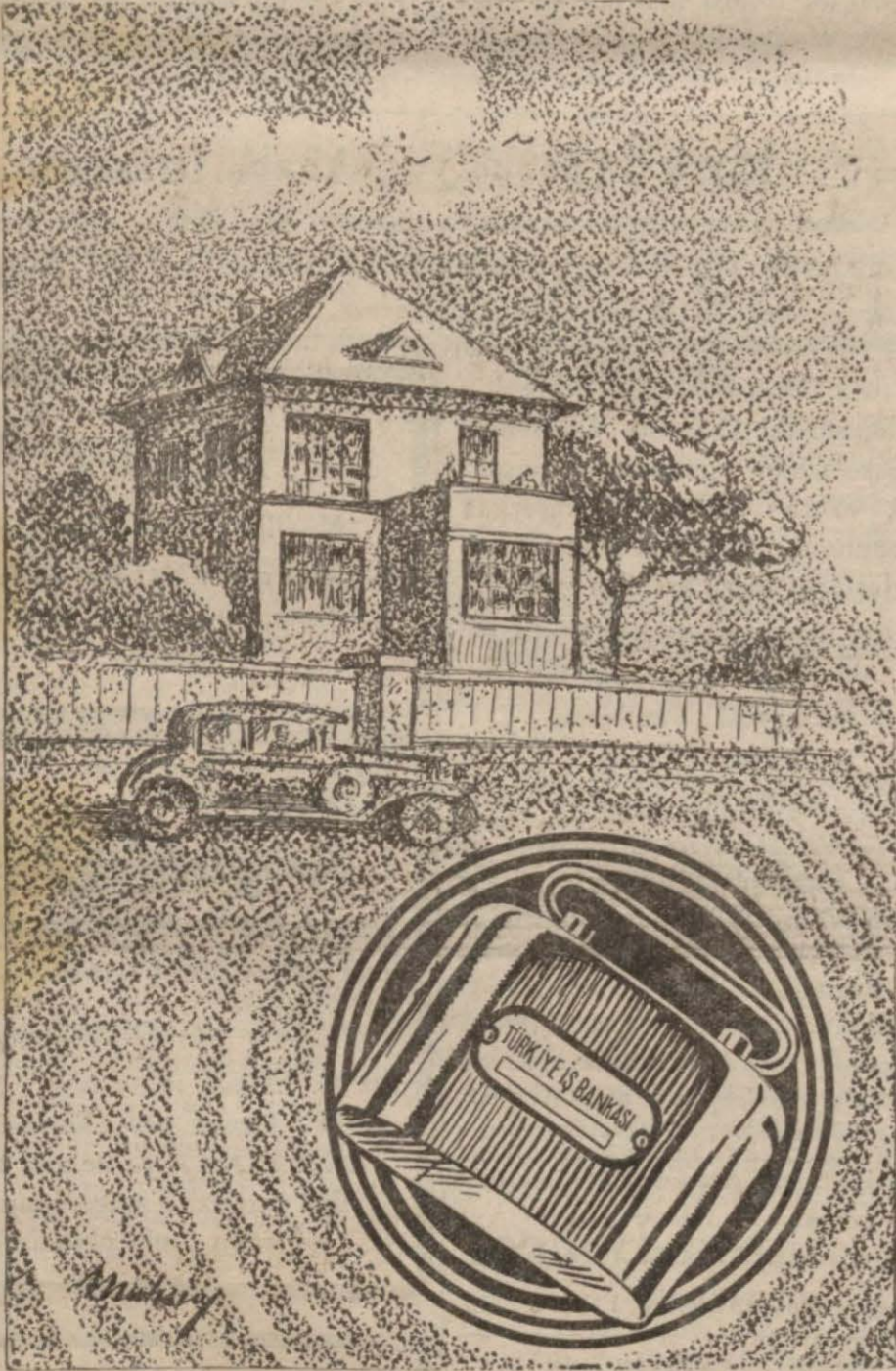
Esas	Mevkii ve Nevi	Temiat.
415	Büyükadada Karanfil mahallesi Temenna sokak 27 No. hane.	10
416	Büyükadada Karanfil mahallesi Şehbal sokak 26 No. Hane.	10
431	Büyükadada Karanfil mahallesi Şehbal sokak 42 No. hane.	10
327	Büyükadada Dilmesirede gazino.	10
327	Büyükadada Dilmesirede baraka	5

Balâda yazılı emlak birer sene müddetle bilmüzeyde kiraya verileceğinden taliplerin 9 - 6 - 232 perşembe saat on altıda şubemize müracaatları. (11)

DIŞ TABİBİ ALİ RİZA FEYZULLAH

ANKARA: BALIKPAZAR CADDESİ: No. 3 TELEFON 1096

Niçin Sizin de Güzel Bir Eviniz Olmasın?..

Birçok kimseler üç dört senedenberi kumbaralarında azar azar biriktirdikleri para sayesinde bugün güzel birer ev sahibi olmuşlardır.

Türkiye İş Bankası

SÜ-DO-RONO
PERTEV
TERLEMeye MANİ OLUR

Sadık Zade Biraderler
Vapurları: Karadeniz Postası

Sakarya

vapuru 6 Haziran Pazartesi günü akşamı saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, ve Rizeye azimet ve aynı iskelelerle Göreleye uğruyarak avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığına müracaat. Tel. 22134

Samsunda Oflu zade Hacı Ömer ve mahdumu Nuri Bey ticarethanesi

Kongordato Komiserliğinden:

Kongordato talebinin nazarı itibara alınmasına karar ve iki ay mühlet alan Samsunda tüccar Cflu zade Hacı Ömer ve mahdumu Nuri Beyden alacağı olan alacaklıların tarihi ilândan itibaren yirmi gün içinde alacaklarını Samsunda Adliye binasında Oflu zade Hacı Ömer ve mahdumu Nuri Bey Kongordato Komiserliğine müracaat etmeleri ve müddeti mezkûre zarfında müracaat etmelerini İera ve İllas Kanununun (283) üncü maddesine tevfikan kongordato müzakeresinden hariç bırakılacakları ve kongordato teklifini müzakere etmek için alacaklıların 16 temmuz 1932 cumartesi günü Samsunda Gümrük caddesinde 117 numarada Oflu zade Hacı Ömer ve mahdumu Nuri Beyin yazihanesinde hazır bulunmaları ve toplanmaya tekdâim eden on gün içinde arzu eden alacaklıların vesikaları tetkik edilecekleri ilân olunur.

AkaGündüz

Kitap evi ve kâatçılık

Anafartalar cad.No.66-71 Ankara Sahipleri: Bilâl, Adil, Kemal Telefon. 3377, Telgraf, Ankara - Akba 2 Nisan cumartesi günü açılıyor. Ankara'nın en büyük kitaphanesidir.

Kadıköy İera Dairesinden:

Bir borçtan dolayı merhun olup satılması kararlaştırılan bir buçuk metre boyunda ve bir metre arzında siyah zemin üzerine elvan renkli 2 adet İrankârî ve 4 adet ufak kitada yan seccadeleri satılacağından dellâliye ve ihale pul resimleri müşterisine ait olmak üzere talip olanların 13/6/32 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar Kadıköy Pazar mahallinde hazır bulunacak olan memura müracaatları ilân olunur.

Dr. A. ŞAUL

Dahiliye Müttehassısı

Pazardan maada hergün 1-4 Tel: 22174 Balat Hızır çavuş Rifatefendi sokak: 9

Istanbul Asliye Mahkemesi Üçüncü Hukuk dairesinden: Gümüşsuyunda Mühendis mektebi karşısında 11 No. lu hanede Hüsnüye Hanımın kocası olup İzmir Çayır köy civarında Degirmenci Osman Efendi aleyhine ikame eylediği boşanma davasına ait arzihal sureti halen ikametgâhı meçhul bulunduğu cihetle kendisine teblig edilemediği teblig ilmuhaberindeki musadâk meşruhattan anlaşılmasına ve müddeinin talebine binaen H. U. K. nun madde mahsusasına tevfikan 15 gün zarfında arzihal suretine cevap vermek üzere ilânen tebligat ıerasına karar verilmiş ve tahkikatın 2/7/32 cumartesi günü saat 10 da ıerası ten-sip edilmiş ve teblig makamına kaim olmak üzere arzihal suretinin de muhakeme divanhanesine talik edilmiş olduğu müddaaleyh Osman Efendiye ilânen teblig olunur.

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Ragıp Neşriyat Müdürü Halil Lütfi

Fazla sigara veya içkiden mütevellit

baş ağrılarına karşı 1 - 2 Aspirin tableti alır ve bir kaç dakika istirahat ederseniz, ağrılardan kurtulur, zindelik hissedersiniz.

TAKLİTLERDEN SAKININIZ!

İSRARLA
ASPIRİN

İSTEYİNİZ

BİLECİK RAKISI

Fabrika ve sahibinin Bilecik gazozu ile hiçbir alakası olmadığı muhterem ahaliye ilân olunur.

Tabiat çiçekleri, çiçeklerde

Şükûfe

Losyonlarını Yarattı !

Bütün Şükûfe Losyon, ekstre, parfünlerinin esası tabii çiçek esanslarıdır.

Kibar tabakanın alâmeti farikasıdır. Nefaset itibarıyla hiçbir ecnebi markası ŞÜKÛFE müstahzaratına telefvuk edemez.

İstanbul Belediyesi İlânları

Gübreli bostandaki mevcut eşçar

- 3 Vişne
- 25 Kayısı
- 16 Armut
- 20 İncir
- 4 Kara dut
- 1 Beyaz dut
- 5 Ceviz
- 2 Zeytin
- 9 Erik
- 4 Nar
- 3 Asma
- 5 Ayva
- 3 Badem
- 1 Trabozan Hurması

Ekşili Bostandaki mevcut eşçar

- 115 İncir
- 13 Nar
- 1 Beyaz dut
- 1 Siyah dut
- 4 Armut
- 5 Ceviz
- 4 Erik

Fatih Belediye Şubesi Müdüriyetinden: Cerrahpaşa Hastanesinin tevsi dolayısıyla Belediyece istimlak edilen mahalli mezkûrda kâin Gübrele ve Ekşili nam bostanlarda mevcu balâda cinsleri yazılı meyva ağaçları mahsulâtı pazarlık suretile satılacaktır. Taliplerin haziranın 6 ncı Pazartesi günü saat 14 te Daire Encümenine müracaatları. (B.)

Foto Süreyya Mecmuası

Bu güzel foto, sinema ve spor mecmuasının 13 üncü nüshası 4 nefis tablo ve müteaddit resimlerle intişar etmiştir.

Hazirandan itibaren her on beş günde neşrolunacak bu mükemmel salon mecmuasını karilerimize hararetle tavsiye eyleriz.

Fiati her yerde on beş kuruştur.